

ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก

**The Democratic Monarchy Political Attitudes of Army Non-Commissioned
Officer School Students**

ร้อยตรี ธวัช ไชยสิทธิ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม

พุทธศักราช 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสยาม

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) ทักษะคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข ของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก

(ภาษาอังกฤษ) The Democratic Monarchy Political Attitudes of Army
Non-Commissioned Officer School Students

นามผู้วิจัย (ภาษาไทย) ร้อยตรี ธวัช ไชยสิทธิ์

(ภาษาอังกฤษ) 2nd LT. Thawat Chaiyasit

รหัสประจำตัวนักศึกษา 6517900007

สาขา การปกครอง

คณะ บัณฑิตวิทยาลัยสาขารัฐศาสตร์

ปีการศึกษา 2565

สารนิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความเห็นชอบจากบัณฑิตวิทยาลัยสาขารัฐศาสตร์แล้ว

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตภา ธีรศิริกุล)

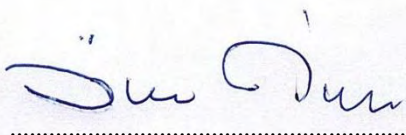
เมื่อวันที่...../...../.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย สาขารัฐศาสตร์

วันที่.....21.....เดือน...กรกฎาคม.....พ.ศ.....2566.....

บทคัดย่อ

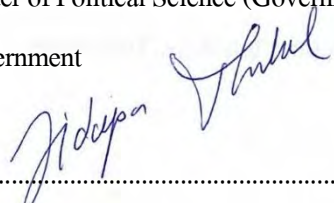
ชื่อเรื่อง : ทศคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุข ของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก
โดย : ร้อยตรี ธวัช ไชยสิทธิ์
ชื่อปริญญา : รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขา : การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนักศึกษา :
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตภา จิรศิริกุล)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษา ระดับทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก 3) เพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะให้การส่งเสริมทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก ซึ่งเป็นวิจัยเชิงปริมาณ และใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก อายุ 18-25 ปี จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบกอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยบทบาทด้านกลุ่มเพื่อน บทบาทด้านครอบครัว และบทบาทด้านสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการตัดสินใจในทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และ 3) ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย ได้แก่ ในการส่งเสริมทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ภาครัฐจำเป็นต้องมีการปลูกฝังในทุกระดับ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ ควรส่งเสริมการสร้างทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขผ่านสื่อสังคมออนไลน์และผ่านสื่อมวลชน

คำสำคัญ: ทัศนคติการเมือง, ระบบประชาธิปไตย , นักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก

Abstract

Title : The Democratic Monarchy Political Attitudes of Army Non-Commissioned Officer School Students
By : 2nd Lt. Thawat Chaiyasit
Degree : Master of Political Science (Government)
Major : Government
Advisor :
 .....
 (Assistant Professor Dr.Jidapa Thirasirikul)

The purposes of this study were: 1) to study the level of the democratic monarchy political attitudes of Army Non-Commissioned Officer School students; 2) to study factors affecting the democratic monarchy political attitudes of Army Non-Commissioned Officer School students; 3) to develop recommendations for promoting the democratic monarchy political attitudes of Army Non-Commissioned Officer School students. The study was a quantitative research ,using questionnaires as a tool for collecting information from samples of 400 Army Non-Commissioned Officer School Students at the age of 18-25 years old.

The research found: 1) The level of the democratic monarchy political attitudes of Army Non-Commissioned Officer School students was at a high level; 2) Peer group role, family role, and media role had a positive relationship on the level of the democratic monarchy political attitudes of Army Non-Commissioned Officer School students at the level of 0.05, which was not in accordance with the hypothesis; 3) Research suggestions promoting the level of the democratic monarchy political attitudes of Army Non-Commissioned Officer School students were that the related public agency should continuously instill in every level of education, and the government should promote political attitude building in a democratic monarchy through social media and through the mass media.

Keyword: political attitudes, democratic monarchy, Army Non-Commissioned Officer School, student

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงและสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลือจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตภา ธิรศิริกุล ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะ แก้ไข และปรับปรุง สารนิพนธ์เล่มนี้อย่างเต็มกำลัง ด้วยความเมตตากรุณามาโดยตลอด และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศาสตราจารย์ พิเศษ ดร.ยุวัฒน์ วุฒิเมธี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร ที่ได้สั่งสอนให้ความรู้ ให้กำลังใจ และ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน และ การพัฒนาหัวข้อสารนิพนธ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ครอบครัว และผู้บังคับบัญชาทุกท่าน ที่ให้ความรัก ความห่วงใย และสนับสนุนส่งเสริมผู้วิจัยเสมอมา รวมทั้งขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่ทำให้กำลังใจมาโดยตลอด

ร้อยตรี ธวัช ไชยสิทธิ์
15 กรกฎาคม 2566

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(ก)
ABSTRACT.....	(ข)
กิตติกรรมประกาศ.....	(ฐ)
สารบัญ.....	(๓)
สารบัญตาราง.....	(ฅ)
สารบัญรูปภาพ.....	(ด)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	(1)
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	(3)
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	(3)
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	(4)
1.5 นิยามศัพท์.....	(4)
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ.....	(5)
2.2. แนวคิดการกล่อมเกลາทางการเมือง.....	(11)
2.2.1. ความหมายของการกล่อมเกลาทางการเมือง.....	(12)
2.2.2. กลุ่มทางสังคมและการกล่อมเกลาทางการเมือง.....	(13)
2.2.2.1. แนวคิดบทบาทของกลุ่มเพื่อน.....	(13)
2.2.2.2. แนวคิดบทบาทของครอบครัว.....	(15)
2.2.2.3. แนวคิดบทบาททางด้านสื่อมวลชน.....	(17)
2.2.2.4. แนวคิดบทบาททางการศึกษา.....	(20)
2.3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	(24)
2.4. กรอบแนวคิดงานวิจัย.....	(28)
2.5. สมมติฐานการวิจัย.....	(28)
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	(29)

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	(29)
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	(30)
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	(31)
3.5 การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	(32)
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
4.1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล.....	(34)
4.2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข.....	(38)
4.3. ผลการวิเคราะห์ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก.....	(40)
4.4. ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	(43)
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	(48)
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	(50)
5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	(52)
บรรณานุกรม.....	(53)
ภาคผนวก.....	(58)
ประวัติผู้วิจัย.....	(64)

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1	เกณฑ์การแปลผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน	(33)
ตารางที่ 4.1	แสดงความถี่ และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม	(34)
ตารางที่ 4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	(38)
ตารางที่ 4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติทางการเมืองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก	(40)
ตารางที่ 4.4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล อายุ	(43)
ตารางที่ 4.5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล ภูมิลำเนา	(43)
ตารางที่ 4.6	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล การศึกษา	(44)
ตารางที่ 4.7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล รายได้ของครอบครัวต่อเดือน	(44)
ตารางที่ 4.8	ผลการทดสอบรายคู่ปัจจัยส่วนบุคคล รายได้ของครอบครัวต่อเดือน	(45)
ตารางที่ 4.9	การทดสอบตัวแปรต้นและตัวแปรตาม โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน	(46)
ตารางที่ 4.10	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	(47)

สารบัญภาพ

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....

หน้า

(28)

บทที่ 1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันประเทศไทยปกครองโดยใช้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นรูปแบบการปกครองทางการเมืองที่รัฐบาลรับผิดชอบและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน รัฐบาลประกอบด้วยตัวแทนของประชาชน และประชาชนให้ความยินยอมและเห็นชอบผ่านกระบวนการเลือกตั้ง กำหนดเวลาที่แน่นอนเมื่อทั้งสองฝ่ายยึดหลักความเสมอภาคและเท่าเทียมกันในการเลือกตั้ง เช่น รัฐบาลในฐานะรัฐบาลปกครองก็ยื่นหยัดในหลักนิติธรรมที่กำหนดสิทธิและเสรีภาพ ความเสมอภาค และความยุติธรรมในหมู่ของประชาชน ดำเนินการโดยการยึดถือหลักเสียงข้างมากที่เคารพสิทธิของฝ่ายข้างนอก รวมถึงจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการและการสืบทอดหรือการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความยินยอมพร้อมใจของประชาชนภายใต้หลักอำนาจอธิปไตย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเมื่อปี พ.ศ.2560 เห็นได้จากนี้รัฐบาลจำเป็นต้องประชาสัมพันธุ์ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมในทุกด้านของการพัฒนาประเทศและการจัดการบริการสาธารณะในระดับชาติและระดับท้องถิ่น และร่วมตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบและการตัดสินใจทางการเมืองและอื่นใดที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนหรือประเทศ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560)

อย่างไรก็ดีภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน ปีพุทธศักราช 2547 ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญและมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ ซึ่งที่ผ่านมาประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความและเข้าใจในเรื่องของการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นอยู่น้อยมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการปกครองแบบระบอบประชาธิปไตยเฉพาะ โครงสร้างทางอำนาจการเมืองเท่านั้น แต่ประชาชนไม่ได้เป็นเจ้าของอำนาจอย่างแท้จริง ส่งผลทำให้ประชาชนชาวไทยไม่สามารถเข้าถึงแก่นความรู้ต่อประชาธิปไตยมากเท่าที่ควร ถึงแม้ว่าที่ผ่านมาประชาชนเริ่มสร้างความเข้าใจจากการส่งเสริมจากรัฐหรือสังคมโลกาภิวัตน์ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของประชาชนชาวไทย เพื่อนำไปสู่การตระหนักถึงคุณค่าและการพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นเมื่อเทียบกับอดีตที่ผ่านมา โดยในยุคที่เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้นในทุกๆวัน ส่วนหนึ่งก็เป็นเพราะระบบการติดต่อสื่อสาร ที่มีผลให้เกิดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ และสามารถส่งต่อถึงกันได้อย่างรวดเร็วทั่ว

ทุกมุมโลก จึงทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคนต่างชาติ ต่างภาษา ต่างศาสนา เกี่ยวกับความรู้ทางด้านต่าง ๆ

ความเปลี่ยนแปลงของสภาพบริบทต่างๆของประเทศไทยและของสังคมโลกส่งผลให้สถาบันองค์กรต่างๆจะต้องปรับตัวเปลี่ยนแปลงให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยหลักประชาธิปไตยเป็นหลักการปกครองที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นหลักการปกครองที่เป็นสากลที่ประเทศต่างๆได้นำไปใช้ในการปกครองประเทศ สำหรับประเทศไทยการปลูกฝังหลักประชาธิปไตยได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในสถาบันทางการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งสถาบันทางการศึกษาของฝ่ายความมั่นคงซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงกลาโหม ซึ่งมีหลายสถาบันการศึกษา อาทิ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรืออากาศ โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายสิบทหารบก โรงเรียนแผนที่ โรงเรียนคูริยางค์ เป็นต้น ทั้งนี้ โรงเรียนนายสิบทหารบกเป็นสถาบันการศึกษาที่ทำหน้าที่ในการผลิตกำลังพลหลักของกองทัพบก โรงเรียนนายสิบทหารบกเป็นโรงเรียนที่ผลิตกำลังพลทหารชั้นประทวนหลักของกองทัพบก เพื่อผลิตกำลังพลหลักชั้นประทวนไปปฏิบัติหน้าที่ในส่วนต่างๆของกองทัพบก โดยทหารชั้นประทวนนั้นเปรียบเสมือนกระดูกสันหลังของกองทัพบก ดังนั้นการก่อตั้งโรงเรียนนายสิบทหารบกขึ้นมาก็เพื่อที่จะ ฝึกศึกษาอบรม และ สร้างกำลังพลหลักของกองทัพบกที่มีคุณภาพ เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ในกองทัพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้สอดคล้องกับสภาวะความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและการทหารของประเทศ ในปีพุทธศักราช 2559 หน่วยได้รับพระราชทานนามค่ายว่า “ค่ายโยธินศึกษามหามงกุฎ” ปีพุทธศักราช 2562 ได้ปรับปรุงหลักสูตรอีก 1 ครั้ง เป็นหลักสูตร 1 ปี 6 เดือน โดยแบ่งเป็น ศึกษาที่โรงเรียนนายสิบทหารบก 1 ปี จากนั้นแยกไปศึกษาต่อที่โรงเรียนเหล่าวิทยากรเป็นเวลา 6 เดือน โดยเข้าศึกษาพร้อมกัน 2,500 นาย โดยไม่มีการแบ่งผลัด

การพัฒนากล่อมเกลานักเรียนในโรงเรียนนายสิบทหารบกเป็นบุคลากรที่มีความรู้ในการปฏิบัติงานทางการทหาร และการมีทัศนคติทางการเมืองที่สอดคล้องกับหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาสถาบันทหารและการพัฒนาประเทศ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก เพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ในสาขารัฐศาสตร์การปกครองต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก” มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก

1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก

1.2.3 เพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก” มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร แนวคิดและทฤษฎี ได้แก่ ทัศนคติทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง วัฒนธรรมทางการเมือง การกล่อมเกลากองการเมือง ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตด้านพื้นที่ โดยกำหนดพื้นที่ศึกษา โรงเรียนนายสิบทหารบก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขอบเขตด้านประชากร การศึกษาวิจัยนี้ผู้วิจัยกำหนดประชากร คือ นักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนนายสิบทหารบก ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2565 เป็นเพศชาย อายุ 18-24 ปี โดยคงอยู่ในระบบจนสำเร็จการศึกษา จำนวน 2,450 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการคำนวณตามสูตรของ Yamane T. (1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก

ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา ผู้วิจัยทำการศึกษาตั้งแต่เดือน มกราคม - พฤษภาคม

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.4.1 ผู้บริหารโรงเรียนนายสิบทหารบกสามารถนำข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับระดับทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ไปประกอบการกำหนดนโยบายในการบริหารโรงเรียนนายสิบทหารบก

1.4.2 องค์ความรู้จากงานวิจัยนี้เป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรแนวทางวิธีการในการกล่อมเกลாதองการเมืองเพื่อส่งเสริมทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก

1.5 นิยามศัพท์

ทัศนคติ หมายถึง แนวความคิดเห็นความรู้สึกลึกซึ้งที่นักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบกมีต่อสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งตนเอง โดยมีเหตุผลประกอบ

การเมือง หมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคม ซึ่งอาจจะมีประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้งกันหรือมีความคิดเหมือนกัน หรือมีความคิดไม่เหมือนกัน ร่วมมือกันหรือต่อสู้กันเพื่อสรรหาบุคคลไปทำหน้าที่ปกครองประเทศแทนพวกเขา และหรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจที่จะทำให้พวกเขาสามารถตัดสินใจในเรื่องส่วนรวมได้โดยชอบธรรม

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หมายถึง แบบอย่างหรือธรรมเนียมการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล

ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หมายถึง แนวความคิดเห็นความรู้สึกลึกซึ้งที่นักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบกมีต่อแบบอย่างหรือธรรมเนียมการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล โดยมีเหตุผลประกอบ

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “ทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก” ซึ่งในบทนี้กล่าวถึงงานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ
- 2.2 แนวคิดการกล่อมเกลாதทางการเมือง
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.4 กรอบแนวคิดงานวิจัย
- 2.5 สมมติฐานการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

ทัศนคติมักเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของมุมมองทางการเมืองในประเทศไทยของแต่ละคน เนื่องจากเอกลักษณ์เฉพาะของการเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประเทศไทยจึงนำเสนอกรณีตัวอย่างที่น่าสนใจสำหรับการทำความเข้าใจว่าทัศนคติกำหนดภูมิทัศน์ทางการเมืองภายในขอบเขตของตนอย่างไร เราจะสำรวจแนวคิดของทัศนคติและวิธีที่พวกเขาให้ข้อมูลและแจ้งความคิดเห็นต่อประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม การเมือง การศึกษา และอื่นๆ นอกจากนี้ เราจะดูกรณีศึกษาต่างๆ จากภูมิภาคต่างๆ ในประเทศไทย เพื่อพิจารณาว่าทัศนคติที่หลากหลายส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของพลเมืองในประเด็นต่างๆ อย่างไร นอกจากนี้ เราจะตรวจสอบบทบาทของความแตกต่างทางอุดมการณ์ของคนไทยในแง่ของการสร้างทัศนคติ การเจาะลึกทัศนคติของคนไทยทำให้เราได้รับข้อมูลเชิงลึกอันมีค่าเกี่ยวกับพฤติกรรมที่สร้างพลวัตที่เกี่ยวข้องกับประเทศอื่นๆ ทั่วโลก อย่างไรก็ตาม ทัศนคติเป็นแนวคิดที่ซับซ้อนที่เกิดจากความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และแบบจำลองทางจิตใจของเรา ในประเทศไทย ทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยได้รับอิทธิพลจากการที่พระมหากษัตริย์ยังคงเป็นประมุข สิ่งนี้ได้สร้างภูมิทัศน์ทางการเมืองที่มีลักษณะเฉพาะเกี่ยวกับทัศนคติและความคิดเห็นของประชาชน การทำความเข้าใจแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติในประเทศไทยทำให้เราเข้าใจได้ดีขึ้นว่าทัศนคติก่อตัวและหล่อหลอมสังคมของเราอย่างไร ด้วยความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติที่เกิดขึ้นในประเทศไทย เรา

สามารถเข้าใจได้ดีขึ้นว่าประชาชนมีทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและทัศนคติทางการเมืองอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างไร

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ ความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นจึงเป็นการศึกษาทัศนคติ ซึ่งความคิดเห็นและทัศนคติเป็นปัจจัยทางจิตวิทยาที่นักการตลาดให้ความสนใจมาก เหตุผลสำคัญก็เพราะว่า ทัศนคติเป็นตัวกำหนดท่าทีหรือความมีใจโน้มเอียงต่อสินค้าหรือบริการต่าง ๆ สำหรับ ความหมายของทัศนคติ (attitude) หรือมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เจตคติมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ทัศนคติเป็นสภาวะที่มีก่อนการแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมนั้น คือ ทัศนคติเป็นสิ่งที่ช่วยเตรียม บุคคลให้รู้จักการสังเกต และตัดสินใจอย่างเหมาะสมเกี่ยวกับสิ่งที่บุคคลได้ยเห็น ได้ฟัง แล้วนำมาคิด พิจารณา และแสดงออกมาเป็นการกระทำ

ความหมายของทัศนคติ

Allport (1967, p.22) ให้ความหมายของทัศนคติว่า หมายถึง ความรู้สึกและความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล สถาบันสถานการณ์ และข้อเสนอใด ๆ ในทางที่จะยอมรับหรือปฏิเสธซึ่งมีผลทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงปฏิกิริยา ตอบสนองด้วยพฤติกรรมอย่างเดียวกัน

Mun (1971, p.77) ให้ความหมายของทัศนคติว่า ระดับความรู้สึกทางบวกหรือทางลบที่มีต่อวัตถุทางกายภาพ (Psychological Object) ซึ่งอาจเป็น สิ่งของ คน สิ่งของ องค์การ ฯลฯ ความรู้สึกตัดสินใจว่าจะตกลงหรือไม่ เห็นด้วย

ดารา ทีปะปาล. (2542, น.123) ได้แก่ ประสบการณ์โดยตรงของบุคคลจากการได้พบเห็น คั่นเคย ทดลอง และ ประสบการณ์โดยอ้อมซึ่งเกิดจากการได้ยิน ได้ฟัง หรือได้อ่านเกี่ยวกับสิ่งนั้น การได้ติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นหรือสิ่งต่างๆ รอบตัวในชีวิตประจำวัน รวมถึงสิ่งที่เป็นแบบอย่างในการเลียนแบบผู้อื่น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้เกิดการเรียนรู้และก่อตัวเกิดเป็นทัศนคติขึ้น โดยทัศนคติจะเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เมื่ออายุหรือวัยเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ทัศนคติเปลี่ยนแปลงไปด้วย รวมทั้งทัศนคดียังขึ้นอยู่กับแนวความคิดของตนเอง และบุคลิกภาพของบุคคลนั้นด้วย นอกจากนี้ การก่อเกิดทัศนคดียังเกิดจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มต่าง ๆ และปัจจัยที่มีอิทธิพลอื่นๆ อีกด้วย เช่น ครอบครัว ญาติพี่น้องผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้นำทางความคิด เป็นต้น ทัศนคตินับว่า มีประโยชน์ต่อบุคคลคือทำหน้าที่ปกป้องและเสริมสร้างภาพลักษณ์ของตนเองให้เป็นไปตามแนวทางที่ตนยึดถือ ประเภทของทัศนคติ บุคคลสามารถแสดงทัศนคติ

จากความหมายของคำว่าทัศนคติที่รวบรวมมาจากนักวิชาการหลายท่าน สรุปได้ว่า ทัศนคติหมายถึงความรู้สึกความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นผลมาจากประสบการณ์หรือ

สิ่งแวดล้อม ความรู้สึกและความคิดดังกล่าวเป็นไปในทางชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอันมีแนวโน้มที่จะให้บุคคลแสดงปฏิกิริยาและการกระทำต่อสิ่งนั้น ๆ ทั้งในทางสนับสนุนหรือต่อต้าน

องค์ประกอบของทัศนคติ

ทิตยา สุวรรณชัย. (2547, น.603-604) สามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (cognitive component) ในส่วนนี้เป็นการเรียนรู้ของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เกี่ยวกับวัตถุสิ่งของ บุคคลเหตุการณ์กล่าวคือสิ่งที่บุคคลสามารถนำเอาคุณค่าทางสังคม ที่ได้รับการอบรมสั่งสอนและถ่ายทอดมาใช้ เมื่อวิเคราะห์และคิดหาเหตุผลในการประเมินตนเอง ถ้ารู้ดี แสดงว่ามีทัศนคติที่ดี ถ้าไม่รู้ แสดงว่าไม่มีทัศนคติ มีเหตุผลโดยไม่ใช้อารมณ์จากความเชื่อของแต่ละคน

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (affective component) หมายถึง ลักษณะทางอารมณ์ที่สอดคล้องกับความคิด เช่น บรรดาความรู้สึกที่ชอบ ไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย คิดว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมซึ่งเป็นเรื่องของอารมณ์ของบุคคล

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (behavioral component) ซึ่งหมายถึงความพร้อมที่จะทำหรือมี แนวโน้มที่จะมีพฤติกรรม (action tendency) อันเป็นผลต่อเนื่องมาจากความคิด และความรู้สึกซึ่ง ออกมาในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธ การเกิดของทัศนคติ การเกิดทัศนคติบุคคลใดบุคคลหนึ่งจะเกิดทัศนคติได้นั้นสามารถเกิดขึ้นจากหลายแหล่ง

ประเภทของทัศนคติ

ไชยโรจน์ พิณฑุกันนท์ (2559) แบ่งทัศนคติออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทที่หนึ่ง ได้แก่ เจตคติเชิงบวก คือ เจตคติในการแสดงความรู้สึกหรืออารมณ์จากชุดความคิดที่เติบโตมาในทางที่ดีต่อผู้อื่นหรือต่อเรื่องราวใดเรื่องหนึ่ง รวมทั้งหน่วยงาน องค์กร สถาบัน การดำเนินงานขององค์กรหรืออื่นๆ

2. ประเภทที่สอง รวมถึงทัศนคติเชิงลบหรือเชิงลบ เป็นทัศนคติที่ก่อให้เกิดความรู้สึกเสื่อมเสีย ไม่ไว้วางใจ หรือไม่ไว้วางใจ และอาจเกิดความเคลือบแคลงสงสัย รวมความเกลียดชังของบุคคลใด ๆ ต่อเรื่องราวหรือปัญหาใด ๆ หรือสถาบัน องค์กร หน่วยงาน องค์กร หรืออื่น ๆ

3. ประเภทที่สาม คือ ทัศนคติที่จะไม่แสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือต่อบุคคล สถาบัน หน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลอื่นใด ในทัศนคติทั้งสามนี้ บุคคลอาจมีเพียงหนึ่งเดียวหรือหลายอย่างรวมกัน ขึ้นอยู่กับความมั่นคงของความเชื่อ ความรู้สึก ความคิด หรือค่านิยมของผู้คน ฯลฯ สิ่งของหรือสถานการณ์ การกระทำ เป็นต้น หากทำที่ของทุกคนถูก

กระตุ้นให้แสดงความเห็นพ้องต้องกันในรูปแบบต่อไปนี้จะกลายเป็น “นันทามติสาธารณะ”
ต่อไป

การวัดทัศนคติ

Aaker and Day (1990, pp.272-281) ได้กล่าวถึงประเภทของสเกลในการวัดทัศนคติ (types of attitude measurement scales) และประเภทของสเกลในการให้คะแนนทัศนคติ (types of rating scales) ไว้ดังนี้

ประเภทของสเกลในการวัดทัศนคติ แบ่งได้ดังนี้

1. มาตรฐานนามบัญญัติ (Nominal Scale) เป็นการแบ่งแยกสิ่งที่ต้องการวัด ออกเป็นประเภทตามคุณสมบัติที่ปรากฏ ซึ่งผลจากการวัดนั้น ทุกตัวจะต้องสามารถจัดเข้ากลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเสมอเพศพื้นที่เขตที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษา เป็นต้น

2. มาตรฐานเรียงลำดับ (Ordinal Scale) เป็นการจัดอันดับของสิ่งที่ต้องการวัดจะเรียงคุณสมบัติที่จะวัดจากตำแหน่ง สูงสุดไปหาต่ำสุด หรือต่ำสุดไปหาสูงสุด โดยไม่คำนึงถึงจำนวนหรือช่วงระหว่างอันดับนั้นๆ เช่น ความชอบ ความโดดเด่นในชั้นเรียน เป็นต้น

3. มาตรฐานอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เป็นการวัดความแตกต่างและบอกถึงระยะห่างของข้อมูลซึ่งเป็นช่วงที่ เท่าๆกัน เช่น อุณหภูมิ Index Number การวัดทัศนคติบางตัว เป็นต้น

4. มาตรฐานอัตราส่วน (Ratio Scale) เป็นการวัดที่มีค่าของ 0 ที่เป็นศูนย์สมบูรณ์ค่าที่ได้จะมีขนาดที่แน่นอนสามารถ เปลี่ยนแปลงหน่วยมาเปรียบเทียบกับกันได้เช่น ยอดขายรายได้อายุ เป็นต้น

ประเภทของสเกลในการให้คะแนนทัศนคติ แบ่งได้ดังนี้

1. มาตรฐานวัดหมวดหมู่แบบแยกรายการ (Itemized-Category Scale) เป็นการให้คะแนนซึ่งประกอบด้วยชนิดของการตอบสนองหลายประเภท โดยผู้ตอบมีทางเลือกที่จะระบุตำแหน่งของความต่อเนื่อง ช่วยให้ผู้ตอบมีความยืดหยุ่นในการจัดประเภทในกรณีที่มีข้อมูลมีมากขึ้น เช่น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด หรือ ดีมาก ดี ปานกลาง ไม่ดี ไม่ดีเลย เป็นต้น ซึ่งรูปแบบที่นิยมกันมากสำหรับการวัดทัศนคติ คือ รูปแบบของ Likert Scale

2. มาตรฐานวัดเปรียบเทียบ (Comparative Scale) เป็นการเปรียบเทียบเป็นคู่ ๆ โดยอาจมีคำตอบในลักษณะ เช่น ดีกว่า เท่ากัน แยกว่า เป็นต้น

3. มาตรฐานวัดช่วงอันดับ (Rank-Order Scale) เป็นการให้เรียงลำดับสิ่งที่ต้องการวัดโดยอาจจะเรียงตั้งแต่มากที่สุดไปหาน้อยที่สุดหรือน้อยที่สุดไปหามากที่สุด เช่น เรียงลำดับรสชาติของไอศกรีมที่ชอบที่สุด 3 อันดับ จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เป็นต้น

4. มาตรฐานวัดผลรวมคงที่ (Constant-Sum Scale) การวัดทัศนคติซึ่งให้ผู้ตอบแบ่งสัดส่วนจากคะแนนที่คงที่ (มักจะเป็น 100 คะแนน) เพื่อระบุความสัมพันธ์กันของคุณสมบัติต่าง ๆ โดยใช้

ความสำคัญเป็นเกณฑ์หลัก เช่น ให้ แบ่ง 100 คะแนน ให้กับปัจจัยที่ผู้ประเมินให้ความสำคัญ เป็น
ต้น

ทัศนคติทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

Caprara, et al. (2001) อธิบายในข้อโต้แย้งว่าจิตสำนึกทางการเมืองเป็นความสามารถและ
ทัศนคติเฉพาะของบุคคลที่มีต่อรัฐบาลหรือการเมือง โดยแบ่งการรับรู้ทางการเมืองออกเป็น 2
ปัจจัย ได้แก่ 1) 1) การรับรู้ภายใน ได้แก่ ความเชื่อมั่น (confidence) และความสามารถ (competence)
ที่จะเข้าใจและมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง และการรับรู้ภายนอกเกี่ยวกับความเชื่อที่ว่า
การเมืองต้องรับผิดชอบความต้องการของประชาชน จึงดำเนินกิจกรรมเพื่อเสนอรัฐบาล อย่างไรก็ตาม
ตาม Arens & Watermann (2017) อธิบายว่า การรับรู้ทางการเมืองเป็นเรื่องความเชื่อบุคคลว่า ตนเอง
มีความสามารถในการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น การแสดงความคิดเห็นเชิงบวกหรือลบ
ทางการเมือง เมื่อนำมารวมกันกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง การรับรู้ด้านการเมืองนี้จึงเป็นสิ่ง
สำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองได้มากขึ้น กลับพบว่า
เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งได้มีการระบุไว้ว่า มี 8 กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ 1)
ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 2) เป็นสมาชิกพรรคการเมือง 3) การทำงานเพื่อพรรคการเมือง 4) การ
บริจาคเงินให้กับพรรคการเมือง 5) การติดต่อสื่อสารกับนักการเมือง 6) การลงนามสนับสนุนพรรค
การเมือง 7) การซื้อสิ่งของเพื่อการสนับสนุนพรรคการเมือง และ 8) การเดินขบวนแสดงความคิดเห็น

ขณะที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบออฟไลน์ (Offline Political Participation) กิจกรรมหลักคือการเข้าร่วมในเวทีสาธารณะ
การฟังการชุมนุมทางการเมือง การสาธิต หรือการเดินขบวน การสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือ
สื่อมวลชน การมีส่วนร่วมในกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และ
2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ต (online political participation) รวมถึงการใช้
เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเพื่อสื่อสารและเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การช่วยเหลือหรือเซ็นชื่อเพื่อ
ร่วมกิจกรรมของนักการเมือง การอาสาสมัครให้กับพรรคหรือผลประโยชน์ต่างๆ การส่งอีเมลเพื่อ
แสดงความคิดเห็นทางการเมือง และการแสดงความคิดเห็นผ่านทางโซเชียลมีเดีย (social network)
เป็นต้น ซึ่งกลุ่มเพื่อนจะมีบทบาทมากต่อการกล่อมเกล่าทัศนคติทางการเมือง เนื่องจากมีความไว้วางใจ
(trust) สังกอมออนไลน์

สิงห์คำ มณีจันสุข (2561) ได้สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

1) ตัวกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อมที่เป็นตัวส่งสัญญาณ (environmental stimuli) หมายถึง
ลักษณะของระบบสังคม และสถานการณ์ทางการเมือง ซึ่งไม่เพียงแต่กระตุ้นการแสดงพฤติกรรม

ทางการเมืองของบุคคลเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับขอบเขตและทางเลือกต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่ละบุคคลแม้จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมเดียวกันก็ยังสามารถรับส่วน กระตุ้นจากการเมืองและสังคมโดยไม่เท่ากัน เขาจะรับรู้และเลือกสรรเฉพาะสิ่งเร้าที่เหมาะสม และ ตรงความต้องการของตนเท่านั้น

2) ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล (personal factors) มี 5 ประการ คือ พันธุกรรม แรงขับ ความ ต้องการทางจิตใจ/ร่างกาย และความเชื่อต่าง ๆ ตลอดถึงทัศนคติทางการเมือง ปัจจัยส่วนบุคคลจึง ถือเป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้บุคคลเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่แตกต่างกันออกไป (Milbrath, 1977, p. 30) จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองบอกถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

2.1) ปัจจัยทางด้านเพศ จากการวิจัยของ Milbrath และ Leser W. ซึ่งเขียนไว้ในหนังสือชื่อ ว่า Political Participation เกี่ยวกับปัจจัยทางด้านเพศจะเห็นว่า เพศชายมีส่วนร่วมทางการเมือง มากกว่าเพศหญิง นอกจากนี้ ยังพบว่า ในหมู่คนที่มีสถานภาพต่ำ อัตราการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของผู้ชายและผู้หญิงมีความแตกต่างกันมาก ผู้ชายมีส่วนร่วมมากกว่าผู้หญิง แต่ในหมู่คนที่ มี สถานภาพสูง อัตราความแตกต่างในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ชายและผู้หญิงมีน้อยมาก สิ่ง ที่ทำให้เพศชายและเพศหญิงมีอัตราการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันนั้น พบว่า มีสาเหตุมา จากการที่ผู้ชายมีความรู้ลึกมีประสิทธิภาพในทางการเมืองมากกว่าผู้หญิง กล่าวคือ ความรู้ลึกว่าตน มีคุณสมบัติที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับการเมืองที่ซับซ้อนมากกว่าผู้หญิง นอกจากนี้ Milbrath และ Leser W. ยังพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเพศชายและเพศหญิงจะมีความแตกต่างลด น้อยลง ก็ต่อเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ มากขึ้น คือ ผู้หญิงมีความรู้มากขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น มี การออกไปทำงานนอกบ้าน และมีการขยายตัวของการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสิทธิสตรี

2.2) ปัจจัยทางด้านอายุ จากผลการศึกษารายชื่อของ Milbrath และ Leser W พบว่า ยิ่งระดับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงขึ้น ผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองจะมีอายุสูงขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่มียุตั้งแต ่ 30 ถึง 50 ปี และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะลดลงเมื่อผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองมีอายุ 60 ปี ซึ่งหมายความว่า อายุมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองใน 2 ช่วงอายุ ดังกล่าว ซึ่งผลการศึกษาดัง ๆ จะสอดคล้องกัน (Milbrath, 1971, p. 122)

3) ปัจจัยทางด้านสถานะทางสังคม จากการศึกษารายชื่อเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ข้าราชการครู : ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนิคมสร้อย จังหวัดมุกดาหาร พบว่า สถานภาพการสมรสเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงสถานภาพและบทบาท ซึ่ง เห็นได้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมชนบท ชาวชนบทจะสมรสเมื่ออายุยังน้อย และมีความ ตั้งใจที่จะสมรสหรือแต่งงาน ทั้งนี้ เพราะชาวชนบทถือว่าการแต่งงานเท่ากับว่าเป็นการทำให้

สถานภาพทางสังคมมีความเป็นผู้นำใหญ่ขึ้น ดังนั้น การสมรสจึงเท่ากับว่าเป็นการกำหนดสถานภาพและบทบาทของคู่แต่งงานให้มากขึ้น และมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง (ศราวุธ ศรีแสงใส, 2544) และจากงานวิจัยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนพบว่า อายุ เพศ การศึกษา ขนาดของครอบครัว อาชีพ รายได้และระยะเวลาการอยู่อาศัยในท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนยังมีนักวิชาการชาวต่างประเทศยังได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของการศึกษากับการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่า บุคคลที่มีการศึกษาดีจะตระหนักในผลกระทบที่รัฐบาลมีต่อบุคคลแต่ละคนมากกว่าบุคคลที่ระดับการศึกษาน้อย บุคคลที่มีการศึกษาดีจะติดตามข่าวสารทางการเมือง และให้ความสนใจต่อการรณรงค์หาเสียงมากกว่าบุคคลที่มีการศึกษาน้อย บุคคลที่มีการศึกษาดีจะยังมีข่าวสารทางการเมืองมาก บุคคลที่มีการศึกษาดีจะมีความคิดเห็นในเรื่องการเมืองกว้างขวางมาก ความสนใจต่อการเมืองจะมีเป้าหมายหรือประเด็นที่กว้างกว่าบุคคลที่มีการศึกษาดีมีแนวโน้มว่าจะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการถกเถียงพูดคุยทางการเมืองกับบุคคลที่มีการศึกษาดีจะรู้สึกมีอิสระที่จะพูดคุยเรื่องการเมืองกับคนโดยทั่ว ๆ ไป บุคคลที่มีการศึกษาดีจะมีแนวโน้มว่าจะมองว่าตนเองมีความสามารถที่จะใช้อิทธิพลกับรัฐบาลได้ (Almond, et.al., 2006)

กล่าวโดยสรุป จากแนวคิดทัศนคติ ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ในการพัฒนารอบความคิดว่าด้วย ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งในงานวิจัยนี้ หมายถึง แนวความคิดเห็นความรู้สึกลึกซึ้งที่นักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบกมีต่อแบบอย่างหรือธรรมเนียมการปกครองที่ถือปฏิบัติของชนเป็นใหญ่ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล โดยมีเหตุผลประกอบ และในการกำหนดประเด็นการศึกษา ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และ ด้านความเชื่อมั่นในหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.2 แนวคิดการกล่อมเกลாதองการเมือง

ในการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติทางการเมือง มีแนวคิดต่างๆที่อธิบายไว้มากมาย โดยแนวคิดการกล่อมเกลாதองการเมือง เป็นแนวคิดหนึ่งที่มีความสำคัญ “การกล่อมเกลาทองการเมือง” ได้มีการใช้คำนี้ในรูปแบบที่ต่างกัน เช่น การเรียนรู้ทางการเมือง การขัดเกลาทองการเมือง หรือ การอบรมกล่อมเกลาทองการเมือง ซึ่งรูปแบบ คำต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จะตรงกับคำว่า “Political Socialization” ในยุคที่ รัฐศาสตร์ได้รับความสนใจศึกษาเชิงปรัชญา นักปรัชญา

การเมืองกล่าวว่า การกล่อมเกลாதงการเมืองเป็นการเตรียมความพร้อมบุคคลเพื่อความเป็นพลเมืองในแบบที่รัฐปรารถนา

การกล่อมเกลาทงการเมืองนั้นมาจาก ความสุขุมทงการเมืองซึ่งเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมไทยมาตั้งแต่ไหนแต่ไร ในระยะหลัง ๆ มานี้ แนวคิดนี้ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางมากขึ้นว่าเป็นแนวคิดเพื่อส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่สมดุลอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในประเทศไทย ความสุขุมทงการเมืองถูกมองว่าเป็นคำที่น่าสนใจซึ่งสามารถนำมาใช้เพื่อช่วยนิยามการเมืองภายในสังคมได้ คิดว่าจะใช้เป็นเครื่องมือในการปรับแต่งกลวิธีและการแสดงออกของพฤติกรรมทงการเมืองของแต่ละบุคคล เพื่อให้มีน้ำเสียงที่มีน้ำใจและเจีบบจริตในขณะที่ยังคงให้เสรีภาพในการแสดงออก ดังนั้น แนวคิดนี้บ่งบอกถึงความจำเป็นในการใช้ตรรกะในการตัดสินใจของเรามากกว่าปฏิกิริยาที่ขับเคลื่อนด้วยอารมณ์ทงออนไลน์หรือออฟไลน์ท้ายที่สุดแล้ว มันทำหน้าที่เป็นรากฐานที่สำคัญในการสร้างพลเมืองที่ได้รับการขัดเกลาทงการเมืองซึ่งสามารถส่งเสริมการสนทนาที่มีความหมายและให้ความเคารพเกี่ยวกับปัญหาระดับโลกในปัจจุบัน โดยไม่ต้องใช้การประณามหรือดูหมิ่น

2.1.1. ความหมายของการกล่อมเกลาทงการเมือง

นักวิชาการทงรัฐศาสตร์ได้กล่าวถึงความหมายของการกล่อมเกลาทงการเมืองไว้หลายท่าน ดังนี้

กระบวนการกล่อมเกลาทงการเมืองนั้น เป็นส่วนใหญ่ในการดำเนินชีวิตของประชาชนภายในประเทศ โดยการกล่อมเกลาทงการเมืองนั้นถือเป็นส่วนหนึ่งของการกล่อมเกลาทงสังคมที่เกี่ยวข้องตลอดชีวิตของมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันในสังคมเพราะมนุษย์ต้องมีการติดต่อทงสังคมมีการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดระหว่างบุคคลที่ติดต่อโดยการใช้สัญลักษณ์ ซึ่งอาจเป็นภาษาเขียน ภาษาพูด หรือกิริยาท่าทงก็ได้มีสิ่งเร้าและมีการตอบสนองสภาพสังคมรอบตัวซึ่งกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมแตกต่างกันทั้งความคิด ความเชื่อ ทศนคติ การกระทำที่แตกต่างกันอย่างมาก ซึ่งการเรียนรู้ทงการเมืองมีรากฐานมาตั้งแต่วัยเด็ก การเรียนรู้ในวัยก่อนผู้ใหญ่มีความสำคัญ เพราะสิ่งที่ได้เรียนรู้และก่อตัวขึ้นในช่วงต้นของชีวิตจะมีผลต่อทศนคติทงการเมืองและพฤติกรรมทงการเมืองที่จะตามมาในวัยผู้ใหญ่

Easton, David and Dennis, Jack (1969) อธิบายว่า การกล่อมเกลาทงการเมือง เป็นกระบวนการช่วยให้เกิดการถ่ายทอดวัฒนธรรมทงการเมือง หรือความโน้มเอียงทงการเมืองได้แก่ ความรู้ ทศนคติ บรรทัดฐาน และค่านิยมทงการเมืองของคนรุ่นหนึ่งในสังคม ไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง เพื่อช่วยให้ระบบการเมืองปรับตัวจนสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้

สมบัติ ชำรงชัญวงศ์ (2549) อธิบายสรุปว่า การกล่อมเกลாதองการเมืองเป็นกระบวนการเรียนรู้ การถ่ายทอด ชุดความคิด การกระทำ และพฤติกรรมทางการเมืองที่ถ่ายทอดไปยังสมาชิกในสังคม การเข้าถึงการบำบัดคือการเรียนรู้และฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง

บรรจง กลิ่นสงวน (2547) ให้ความเห็นว่าการปลูกฝังทางการเมือง หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดความรู้ทางการเมือง ทศนคติ บุคลิกภาพ บรรทัดฐาน และค่านิยมจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่ง ด้วยผลลัพธ์สถานะของผู้รับ ผู้รับมีแนวโน้มที่จะสอดคล้องกับผู้ออกอากาศในแง่ของความรู้ ทศนคติ บุคลิกภาพ บรรทัดฐาน และค่านิยมทางการเมือง

สรุปได้ว่า การกล่อมเกลาทองการเมือง หมายถึง กระบวนการช่วยให้การถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมืองหรือความโน้มเอียงทางการเมือง ได้แก่ ความรู้ ทศนคติ บรรทัดฐาน และค่านิยมทางการเมืองของคนรุ่นหนึ่งสามารถไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง เพื่อช่วยให้ระบบการเมืองปรับตัวจนสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ รวมถึงกระบวนการเรียนรู้ ถ่ายทอด สืบต่อ วัฒนธรรมทางการเมืองหรือความโน้มเอียงทางการเมือง แนวคิด การกระทำ ทศนคติ บุคลิกภาพ บรรทัดฐาน ค่านิยมต่าง ๆ ทางการเมือง และพฤติกรรมทางการเมืองของมนุษย์ที่ส่งไปยังสมาชิกที่อยู่ในสังคม ให้เกิดความโน้มเอียงไปในทิศทางเดียวกับผู้ถ่ายทอด การรักษา เรียนรู้ และปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้ระบบการเมืองแต่ละระบบปรับตัวจนสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้

2.2.2. กลุ่มทางสังคมและการกล่อมเกลาทองการเมือง

ในการอธิบายถึง ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกล่อมเกลาทองการเมือง จะเห็นได้ว่า กลุ่มทางสังคมหลายกลุ่ม อาทิ กลุ่มเพื่อน ครอบครัว สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน องค์กรทางการเมือง เป็นต้น มีบทบาทในกระบวนการกล่อมเกลาทองการเมืองซึ่งนำไปสู่การหล่อหลอมทศนคติทางการเมือง ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา บทบาทของกลุ่มเพื่อน ครอบครัว สื่อมวลชน สถาบันการศึกษา ดังมีสาระดังนี้

2.2.2.1 แนวคิดบทบาทของกลุ่มเพื่อน มนุษย์มักจะทำตัวเหมือนกันเมื่อรู้จักกันดี โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อน ตัวอย่างเช่น บ่อยครั้งที่กลุ่มเพื่อนเลือกพรรคการเมืองเดียวกัน ส่งลูกเข้าเรียนในโรงเรียนเดียวกัน เลือกรักพักผ่อนในประเภทเดียวกัน หรือเพลิดเพลินกับการรับประทานอาหารที่ร้านอาหารบางแห่งเหมือนกันและไม่ใช่ที่ร้านอาหารอื่นทั่วไป กลุ่มเพื่อนจะเกิดขึ้นจากสิ่งเหล่านี้ และเป็นเรื่องปกติสามัญ จึงมักเป็นคำถามพื้นฐานในทางสังคมศาสตร์ เพราะเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นเสมอ เนื่องจากผู้ที่มีความชอบอย่างใดอย่างหนึ่งมาก่อนและมักจะเชื่อมโยงกับเพื่อนหรือผู้ค้นหาและแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งนั้น หรือการเป็นสมาชิกของกลุ่มเพื่อนที่มีการสนับสนุนปฏิบัติตามกันไป กระบวนการเหล่านี้ทำให้เกิดพลวัตทางจิตวิทยาภายในกลุ่มเพื่อน ซึ่ง

เป็นไปตามความชอบของแต่ละคนเหมือนกันมากขึ้น (Campos, Heap, and Lopez de Leonc, 2017) ในการวิจัยครั้งนี้จะกล่าวถึงบทบาทของกลุ่มเพื่อน โดยเน้นที่ทัศนคติทางการเมือง

ในทางเศรษฐศาสตร์และทฤษฎีการเมืองแบบเสรีนิยมบางเวอร์ชันหันมาใช้ความชอบส่วนบุคคล ตัวอย่างเช่น การอุทธรณ์เกณฑ์ Pareto ในเศรษฐศาสตร์สวัสดิการและ “เจตจำนงของประชาชน” เพื่อเป็นเหตุผลสำหรับการตัดสินใจแบบประชาธิปไตย ซึ่งจะขึ้นอยู่กับความสามารถในการระบุตัวบุคคลตามความชอบของแต่ละบุคคล แต่สิ่งนี้กลับกลายเป็นปัญหาที่ยากขึ้น เมื่อความชอบของแต่ละบุคคลเกิดเปลี่ยนแปลงไปตามความชอบของกลุ่มเพื่อน อย่างไรก็ตาม มีความพยายามที่จะตอบปัญหานี้ด้วยการควบคุมอย่างเพียงพอสำหรับความคล้ายคลึงกันของกลุ่มเพื่อน บทบาทของกลุ่มเพื่อนในการส่งข้อมูลถึงกันภายในกลุ่ม การจะระบุอย่างชัดเจนว่า เป็นความชอบส่วนบุคคลหรือไม่นั้นจึงไม่ใช่เรื่องง่าย เป็นต้น และยังมีการศึกษาจำนวนมากที่ต้องการตรวจสอบว่าพฤติกรรมของแต่ละบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยของสมาชิกในกลุ่มเพื่อนอย่างไร พฤติกรรมของแต่ละบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยของกลุ่มเพื่อนอย่างไร หรือทัศนคติของแต่ละบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยของกลุ่มเพื่อนบน Facebook อย่างไร เป็นต้น

เมื่อกล่าวถึงบทบาทของกลุ่มเพื่อน โดยเน้นที่ทัศนคติทางการเมืองก็จะเชื่อมโยงไปถึงเรื่องอื่นอย่างปฏิเสธไม่ได้ เช่น การกล่อมเกลாதองการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง การรับรู้ทางการเมือง การรับรู้ทางการเมือง เป็นต้น เนื่องจากเป็นพฤติกรรมและทัศนคติที่เกี่ยวข้องถึงกัน ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงพฤติกรรมและทัศนคติเหล่านี้ไว้ สรุปดังนี้

การรับรู้ทางการเมือง (political efficacy) แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) การรับรู้ภายใน (internal efficacy) ซึ่งหมายถึงความเชื่อของบุคคลที่เชื่อว่าเขามีความสามารถ ในการเข้าไปมีส่วนร่วมหรือเข้าใจกระบวนการทางการเมือง และ 2) การรับรู้ภายนอก (external efficacy) หมายถึง การกระทำของบุคคลตามความเชื่อภายใน การเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมสาธารณะตามความต้องการของประชาชน ซึ่งการรับรู้ทั้งสองลักษณะนี้มีโอกาสที่จะถูกกล่อมเกลามากกว่ากลุ่มเพื่อนได้เช่นกัน ในขณะที่ Bandura (1997) อธิบายการรับรู้ทางการเมืองว่า เป็นเรื่องของ การรับรู้ส่วนตัว (self-efficacy) ตามประสบการณ์ส่วนตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับทราบ และความสามารถในการย่อยข้อมูลข่าวสารทางการเมืองนั้นได้เพียงใด การรับรู้ทางการเมืองจึงขึ้นอยู่กับระดับการรับรู้ส่วนตัว กลุ่มเพื่อนอาจจะมิบทบาทน้อยกว่า

ในการอธิบายถึงบทบาทของกลุ่มเพื่อนที่มีผลต่อการกล่อมเกล่าทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ก็อ้างถึงแนวคิดบทบาทของกลุ่มเพื่อนข้างต้นเช่นกัน โดยกลุ่มเพื่อนของนักเรียน

นายสิบทหารบก สมาชิกของกลุ่มเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กันอย่างเสมอภาคและใกล้ชิดกัน นักเรียนนายสิบทหารบกจะรับเอาทัศนคติและความคิดเห็นของเพื่อนเป็นของตน อาจจะช่วยเรื่องของการเป็นที่ยอมรับนับถือ หรือความต้องการที่จะเหมือนเพื่อนในกลุ่ม และมีบทบาทในการอบรมกล่อมเกลாதองการเมืองของสังคม ด้วยการกระตุ้นหรือจูงใจโดยกลุ่มเพื่อนที่มีความสัมพันธ์แนบแน่นต่อกัน ซึ่งเป็นตัวแทนในการขัดเกลาทองการเมืองในชั้นปฐมภูมิ กลุ่มเพื่อนในยุคสมัยปัจจุบันมีความสำคัญมากกว่ากลุ่มเพื่อนในสังคมสมัยดั้งเดิมด้วยเหตุผลที่ว่าสังคมสมัยใหม่มีความสัมพันธ์ในทางครอบครัวน้อยลง อีกทั้งครอบครัวเองก็ขาดความสามารถในการเตรียมบุคคลเข้าสู่บทบาทต่าง ๆ ในขณะที่กลุ่มของเพื่อนสามารถทำหน้าที่ถ่ายทอดเรื่องต่าง ๆ ได้ดีกว่า รวมทั้งยังเป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงบุคคลเข้ากับสังคมต่าง ๆ อีกด้วย นักเรียนนายสิบทหารบกจะสามารถรับประสบการณ์ทางการเมืองโดยเฉพาะจากกลุ่มเพื่อน ได้ดีกว่าครอบครัว

กล่าวโดยสรุป กลุ่มเพื่อน เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรมของมนุษย์ จึงมีอิทธิพลต่อความคิดของกลุ่ม เนื่องจากการยอมรับนับถือ หรือความต้องการที่จะเหมือนเพื่อนในกลุ่ม ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดบทบาทของกลุ่มเพื่อนมาอธิบายพลวัตทางจิตวิทยาภายในกลุ่มเพื่อน โดยเน้นที่ทัศนคติทางการเมืองซึ่งเชื่อมโยงไปถึงเรื่องการกล่อมเกลาทองการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง การรอบรู้ทางการเมือง การรับรู้ทางการเมือง เนื่องจากเป็นพฤติกรรมและทัศนคติที่เกี่ยวข้องถึงกัน และนำไปกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อศึกษาระดับทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก นำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก

2.2.2.2. แนวคิดบทบาทของครอบครัว ในการพัฒนาคนรุ่นใหม่ให้มีความสมบูรณ์สำหรับการเป็นสมาชิกทางสังคมนั้นครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญเพราะครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ทำให้การเรียนรู้ด้านต่าง ๆ แก่สมาชิกใหม่ ซึ่งเป็นกระบวนการที่คนรุ่นหนึ่งถ่ายทอดค่านิยม ความเชื่อ พฤติกรรมต่าง ๆ ไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ดังนั้นครอบครัวจึงมีบทบาทสำคัญมากในการจะถ่ายทอดหรือขัดเกล่าให้สมาชิกรุ่นใหม่มีความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมที่พึงปรารถนาได้

สังคมที่มีการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ย่อมปรารถนาให้สมาชิกของสังคมมีค่านิยม ความเชื่อ ความคิด และพฤติกรรมที่สอดคล้องกับระบอบการปกครองดังกล่าว การถ่ายทอดค่านิยม ความเชื่อ ความคิด และพฤติกรรมที่สอดคล้องกับระบอบการ

ปกครองดังกล่าวให้พึ่งเน้นกับบุคคลอย่างถาวรมั่นคงนั้นสามารถกระทำได้โดยครอบครัว และจะต้องกระทำกับบุคคลที่อยู่ในวัยเยาวชน อันเป็นกระบวนการที่เรียกว่าการถ่ายทอดทางการเมืองหรือการขัดเกลาทางการเมืองสู่เยาวชน ซึ่งพ่อแม่หรือผู้ปกครองจะเป็นผู้มีบทบาทอย่างสำคัญที่จะถ่ายทอดการเมืองสู่ลูกหรือสมาชิกผู้อ่อนวัยกว่าในครอบครัว

ในการทบทวนวรรณกรรมส่วนนี้ มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงบทบาทของครอบครัวในทางการเมือง ดังนี้

โกวิทย์ คุณรัตน์ (2541, น. 17) อธิบายว่า ครอบครัวเป็น โครงสร้างที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลาทางการเมืองของสังคม อิทธิพลของครอบครัว คือ การสร้างทัศนคติต่ออำนาจ การที่ครอบครัวมีผลต่อทัศนคติ เพราะครอบครัวมีลักษณะการตัดสินใจร่วม โดยการถูกรวมสั่งสอนให้มีพฤติกรรมแบบยอมรับเชื่อฟัง อาจทำให้ลูกหลานในครอบครัวนั้นมีพฤติกรรมทางการเมืองในอนาคตได้

Mereiman (1982) กล่าวว่า บทบาทที่สำคัญของครอบครัวทางการเมือง คือ การสร้างการเรียนรู้ทางการเมืองในวัยเด็กเพื่อเป็นฐานในการเรียนรู้อย่างเข้าใจและมีพฤติกรรมทางการเมืองในวัยเติบโต ซึ่งการเรียนรู้หรือเข้าใจการเมืองนั้นสามารถมาจากครอบครัว นั่นคือลักษณะพื้นฐานทางการเมืองของบุคคลที่เป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว และครอบครัวสามารถถ่ายทอดค่านิยมทางการเมือง อันเป็นค่านิยมทั่วไป แต่มีคุณสมบัติสนับสนุนการเมือง เช่น ค่านิยมในการรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นด้วยความเคารพ เป็นค่านิยมที่สนับสนุนการเมืองแบบประชาธิปไตย ซึ่งพ่อแม่สามารถส่งผ่านทางการเมืองดังกล่าวไปสู่รุ่นลูกได้อย่างต่อเนื่อง

Maccoby (1992) อธิบายว่า บทบาทสำคัญของครอบครัว โดยเฉพาะพ่อแม่ซึ่งเป็นเสมือนครูคนแรกของลูก มีบทบาทสำคัญในการสร้างหรือให้ความรู้ ความเชื่อ ความคิดและพฤติกรรมทางการเมืองที่ดีให้กับเด็กที่เป็นลูกของตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการที่เรียกว่า การถ่ายทอดทางสังคมทั่วไป และหากพ่อแม่แสดงบทบาทของกระบวนการดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับการเมืองก็ถือได้ว่า พ่อแม่คือครูที่สอนการเมืองให้กับลูก ๆ หลาน ๆ ของตนด้วย

ครอบครัวกับการขัดเกลาทางการเมือง ที่ผ่านมามีการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวที่ประกอบด้วยพ่อ แม่ ลูก ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาในตัวลูก โดยมีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายถึงความสัมพันธ์นี้ไว้ โดย Maccoby (1992) ได้สรุปว่าครอบครัวเป็นสถาบันที่มีการขัดเกลาทางการเมือง โดยมี 2 ทฤษฎีสำคัญสนับสนุน ได้แก่ 1) ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) ซึ่งเป็นการศึกษาการถ่ายทอดหรือกล่อมเกลาทางการเมืองของเด็กว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ โดยพ่อแม่เป็นครูและเด็กเป็นผู้เรียน และ 2) ทฤษฎีจิตวิเคราะห์

(Psychoanalytic theory) ซึ่งทฤษฎีสำคัญทั้งสองนี้นักรัฐศาสตร์ได้ให้ความสนใจในการนำมาใช้ศึกษากระบวนการกำหนดหรือกล่อมเกลாதองการเมืองเป็นจำนวนมาก

กล่าวโดยสรุป สถาบันครอบครัวมีบทบาทในการเลี้ยงดู ได้แก่ บทบาทการอบรมเลี้ยงดูเด็กหรือลูกของพ่อแม่ผู้ปกครอง และมีความสำคัญต่อการถ่ายทอดทางสังคม โดยเฉพาะการกล่อมเกลาทองการเมืองมาก ด้วยเหตุผล คือ 1) ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นที่บุคคลจะได้รับการกล่อมเกลาทองการเมือง สมาชิกของครอบครัวรุ่นปู่ย่าตายาย และพ่อแม่ จะเป็นผู้แสดงบทบาทสำคัญในการสร้างหรือก่อให้เกิดบุคลิกภาพและคุณสมบัติเด่นเฉพาะบุคคล ซึ่งเกิดจากกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก เช่น พ่อแม่พูดคุยสื่อสารหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสังคม เกี่ยวกับการเมือง ประเทศ หรือแม้กระทั่งเกี่ยวกับโลก ว่า ปัญหาหรือพฤติกรรมอะไรยอมรับ ไม่ยอมรับ หรือไม่ควร เมื่อเด็กได้ยินสาระเหล่านี้ เด็กก็จะซึมซับเข้าไป เป็นต้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดบทบาทของครอบครัวมาอธิบาย และนำไปกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อศึกษาระดับทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก นำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก

2.2.2.3. แนวคิดบทบาททางด้านสื่อมวลชน การสื่อสารทางการเมืองในปัจจุบันพิจารณาได้จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารและโทรคมนาคม ความสำคัญการสื่อสารทางการเมืองไทยนั้น คือ การนำเอากระบวนการและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เป็นเครื่องมือในการต่อสู้ทางการเมือง กล่าวคือ มีการใช้เครือข่ายบนโลกอินเทอร์เน็ต และสังคมออนไลน์ เพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมืองของแต่ละฝ่าย เฟซบุ๊ก (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twitter) ไลน์ (Line) กระดานสนทนา (Web board) ยูทูบ (YouTube) การส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Forward Mail) หรือแม้แต่ว่า TikTok ที่ต่างฝ่ายต่างก็จะมีการนำเสนอมุมมองและ ข้อมูลที่สนับสนุนฝ่ายของตนเองว่า มีความถูกต้องเสมอ รวมทั้งการใช้ VDO link, Phone-in ในการต่อสู้และโต้ตอบเพื่อแย้งชิงพื้นที่ในการนำเสนอข้อมูลที่สนับสนุนฝ่ายของตนเอง ตลอดจนการสร้างวาทกรรมทางการเมือง เช่น “ไพร่กับอำมาตย์” “สลัม” “พวกนกหวีด” “ด้อมส้ม” “สามก๊ิบ” เป็นต้น หรือศัพท์ที่สื่อความหมายทางการเมืองของพรรคการเมือง เช่น “แลนด์สไลด์” “บ้านใหญ่” เป็นต้น ทำให้มองเห็นชัดด้านพื้นที่ทางการเมืองของกลุ่มการเมือง นอกจากเป็นพื้นที่บนท้องถนนแล้ว ยังมีการเปิดพื้นที่สาธารณะทางอินเทอร์เน็ตที่ทำให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชน และการแสดงความคิดเห็น เกิดเป็นชุมชนออนไลน์ที่สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ มีทั้งการแสดง

ตัวคนที่แท้จริงที่มีสมาชิกหลากหลายทุกเพศทุกวัย ทุกเชื้อชาติศาสนา ทุกระดับการศึกษา ทุกสาขาอาชีพ และทุกกลุ่มสังคมย่อย ซึ่งสมาชิกเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องมีการพบปะปฏิสัมพันธ์กันแบบซึ่งหน้าโดยตรงก็ได้ เพียงแต่มีแนวความคิดหรือวัตถุประสงค์ที่เหมือนกัน และรวมตัวกันทางชุมชนออนไลน์

การสื่อสารทางการเมือง หมายถึง การส่งผ่านข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่งหรืออีกกลุ่มคนหนึ่ง โดยใช้สัญลักษณ์การสื่อสารที่มีลักษณะเป็นกระบวนการ (Berlo,1960, p.12) การอภิปราย การโต้แย้งเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรสาธารณะ รวมถึงวาทะทางการเมืองทั้งการเขียนและการพูดโดยผู้ส่งสารมีเจตนาที่ให้การส่งสารมีอิทธิพลต่อสภาพแวดล้อมทางการเมือง รวมถึงกระบวนการส่งข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐไปยังประชาชนด้วยเหตุผลเพื่อการกล่อมเกลாதทางการเมือง (Denton and Woodward ,1990, p.15) รวมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเมือง การรับทราบการตัดสินใจนโยบาย การชี้แจงข้อเท็จจริงให้กับประชาชนทราบตลอดจนการสร้างภาพลักษณ์ให้เกิดขึ้นกับประชาชน(กาญจนา แก้วเทพ,2547, น.11) กล่าวโดยสรุป การสื่อสารทางการเมือง หมายถึง กระบวนการส่งผ่านข่าวสารทางการเมืองจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหรือกลุ่มคนหนึ่ง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจข้อเท็จจริง ภาพลักษณ์ทางการเมืองให้เกิดขึ้นกับประชาชน และสร้างอิทธิพลต่อสภาพแวดล้อมทางการเมือง

การสื่อสารมีความสำคัญ ในฐานะที่การสื่อสารสามารถเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นหรือทัศนคติของบุคคล และยังสามารถทำให้เกิดความ เปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตและแบบแผนในการใช้ชีวิตในสังคมของบุคคลได้อีกด้วย ทำนองเดียวกันเมื่อใช้การสื่อสารในทางการเมือง การสื่อสารก็จะเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาการเมืองได้ด้วยเช่นกัน โดยบทบาทสำคัญของการสื่อสารทางการเมือง คือ การทำให้ประชาชนได้รับรู้ เรียนรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ ทางการเมือง และเมื่อประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองแล้ว ก็อาจจะนำพาตนเองเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งนับว่า เป็นปัจจัยที่สำคัญและเป็นของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจะช่วยให้รัฐบาลสามารถรับรู้ถึงความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และสามารถสนองตอบความต้องการดังกล่าวของประชาชนได้อย่างตรงจุดและถ่วงถึง (พระสังฆาน เขมปญโญ (สายเนตร) พระสิริชัย ทุมมาจาโร (สายสิงห์) สมนึก จันทร์โสภา และศราวุธ ชันธิชัย, 2565)

Almond,et.al. (2006) อธิบายว่า การสื่อสารทางการเมืองเป็นวิธีการในการช่วยระบอบการเมืองที่จะทำหน้าที่อื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเรียกร้องผลประโยชน์ การรวบรวมผลประโยชน์ หรือการกำหนดนโยบายสาธารณะ และการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ขณะที่ Manuel (1992) ได้ให้ความหมายของการสื่อสารทางการเมืองว่า ประกอบด้วย

- 1) การสื่อสารใด ๆ ที่สัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับระบบสังคม ได้แก่ รัฐบาล พรรคการเมือง กลุ่มกดดันทางการเมือง การเคลื่อนไหวของประชาชน ซึ่งกลุ่มหรือบุคคลเหล่านี้อาจจะเป็นผู้รับสารและผู้ส่งสาร
- 2) การสื่อสารทางการเมือง เกี่ยวข้องกับการตลาดทางการเมือง โดยเฉพาะกระบวนการเลือกตั้ง การหึงเสียง อันเป็นเครื่องมือทางการตลาดที่สำคัญของกลุ่มการเมือง และเป็นเครื่องสำคัญของระบบประชาธิปไตย
- 3) การสื่อสารทางการเมืองเป็นเรื่องการโน้มน้าวใจด้วยการกระทำหรือหลอกลวงเพื่อนำไปสู่อำนาจ อุดมการณ์ ผลประโยชน์ ความขัดแย้ง ประชามติ เป็นต้น
- 4) การสื่อสารอาจเป็นไปในรูปของข่าว เหตุการณ์เสมือนจริง การโฆษณาชวนเชื่อ การเบี่ยงเบนข้อเท็จจริง โดยวิธีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์

บทบาททางด้านสื่อมวลชนในกระบวนการสื่อสารทางการเมือง

สื่อมวลชนทำหน้าที่ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับรู้ ในขณะนี้กำลังเกิดอะไรขึ้นในสังคม ให้การศึกษาแก่ประชาชนในแง่ของความหมายและความสำคัญ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น เสนอประเด็นด้านนโยบายเพื่อให้เกิดมีการถกเถียง แลกเปลี่ยนทางการเมือง หรือแสดงความคิดเห็นสาธารณะ โดยเฉพาะต้องเปิดโอกาสให้กับความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลาย ซึ่งมีความสำคัญต่อวิถีประชาธิปไตย รวมถึงการตรวจสอบรัฐบาลและสถาบันทางการเมืองทั้งหลายให้ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและเป็นช่องทางสำหรับสนับสนุนความคิดเห็นทางการเมือง เช่น พรรคการเมืองต้องการช่องทางในการนำเสนอ นโยบาย หรือโครงการต่าง ๆ ไปสู่การรับรู้ของประชาชน ดังนั้น สื่อมวลชนจึงเปรียบเสมือนตัวแสดงทางการเมืองด้วย บางครั้งสื่อมวลชนเลือกที่จะนำเสนอหรือไม่นำเสนอประเด็นทางการเมืองใด ทำให้เห็นว่า สื่อมวลชนทำหน้าที่เหมือนผู้กำกับความเป็นจริงทางการเมือง บทบาททางการเมืองของสื่อมวลชนจึงสูงอย่างยิ่ง (ชนินทร ม้าทอง, 2560) สามารถสรุปบทบาททางการเมืองของสื่อมวลชนได้ ดังนี้ (1) การกำหนดความจริงทางการเมือง สื่อมวลชนเป็นผู้เลือกปรากฏการณ์ทางการเมืองมาเสนอต่อผู้รับสาร แม้จะเป็นปรากฏการณ์เดียวกัน แต่เมื่อนำเสนอในมุมมองของสื่อมวลชนแต่ละค่ายก็ย่อมทำให้ผู้รับสารรับรู้ข่าวสารด้วยทัศนคติที่ไม่เหมือนกัน ดังตัวอย่างการนำเสนอข่าวกรณีแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) โดยหนังสือพิมพ์เเอสทีวีผู้จัดการและหนังสือพิมพ์มติชน เป็นต้น (มนตรี โพธิ์มงคล, 2559) (2) การกำหนดระเบียบวาระทางการเมือง แม้ว่าสื่อมวลชนอาจจะไม่สามารถทำให้ผู้รับสารเชื่อหรือคล้อยตามได้เสมอ แต่ก็สามารถที่จะทำให้ผู้รับสารคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ได้ ซึ่งเป็นพลังสำคัญของสื่อมวลชนในการกำหนดระเบียบวาระทางการเมืองให้กับสังคม เมื่อบอกในมุมมองของการสื่อสารทางการเมืองก็คือ การกำหนดระเบียบวาระสาธารณะเพื่อเป็นประโยชน์ทางการเมือง เมื่อนักการเมืองรู้และเข้าใจก็จะพยายามสร้างระเบียบ

วาระทางการเมืองเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสื่อมวลชน เมื่อสื่อมวลชนหยิบไปนำเสนอ ก็จะกลายเป็นระเบียบวาระของสังคม (Maxwell, McCombs, Shaw, and Donald, 1972)

กล่าวโดยสรุป การสื่อสารทางการเมือง คือ กระบวนการสื่อสารที่มีองค์ประกอบ 3 ฝ่าย ได้แก่ กลุ่มองค์กรทางการเมือง สื่อมวลชน และประชาชนผู้รับสาร โดยที่กลุ่มองค์กรทางการเมืองมีความต้องการส่งสารผ่านสื่อมวลชนไปให้ถึงประชาชน ภายใต้มุมมอง จุดยืน และอุดมการณ์ทางการเมืองที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งเป็นสิ่งที่ประชาชนผู้รับสารจะใช้วิจารณญาณในการพิจารณา ขณะเดียวกันประชาชนก็อาจส่งสารที่ตนเองได้รับไปยังกลุ่มองค์กรทางการเมืองเพื่อสนองแนวทางการแก้ไข เรียกร้อง ตลอดจนการต่อต้าน โดยผ่านทางสื่อมวลชน เช่น การหยั่งเสียง (poll) เป็นต้น ดังนั้น บทบาททางด้านสื่อมวลชน คือ กลุ่มที่มีอิทธิพลต่อสังคมในด้านการเป็นผู้ให้ข่าวสาร หรือเผยแพร่ข้อมูลแก่สังคม ดังนั้นกลุ่มนี้จึงเป็นกลุ่มที่สามารถสร้างความรู้สึทางอารมณ์และความเชื่อต่อการเมืองของประชาชนได้

แนวคิดบทบาททางด้านสถาบันการศึกษา เนื่องจากสถาบันการศึกษามีฐานะเป็นสถาบันสังคม ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของวิถีปฏิบัติในการถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมจากช่วงอายุหนึ่งไปอีกระยะหนึ่งซึ่งทำให้สังคมดำรงอยู่ได้ มีลักษณะสำคัญ คือ เป็นขบวนการที่มีเป้าหมายในการพัฒนาบุคคลและมีการจัดให้บุคคลได้รับกระบวนการทางสังคมโดยให้ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมที่จัดให้และมีการควบคุมสิ่งแวดล้อมนั้น สถาบันการศึกษา ได้แก่ วัด โรงเรียน มหาวิทยาลัย ที่มีการเรียนการสอน หมายถึงประสบการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับในการเสริมสร้างและปรับปรุง ทักษะและความประพฤติตั้งแต่เกิดจนตาย (ทัน ไทรงาม อัญญา พานิช และปิยะนาถ บุญมีพิพิธ, 2560) การศึกษา จึงเป็นเรื่องความพยายามของบุคคลที่จะกำหนดแนวทางของวิวัฒนาการให้สอดคล้องกับอุดมคติในชีวิตของตนรวมทั้งวิธีการที่จะสร้างทัศนคติแบบของความประพฤติ เช่น การเรียนรู้จากบิดา-มารดา ญาติพี่น้อง และคนอื่น ๆ ภายในครอบครัว ตลอดจนการสั่งสอนอย่างเป็นทางการจาก วัด โรงเรียนและมหาวิทยาลัย และการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการซึ่งได้จากสังคมและการประกอบอาชีพ ดังนั้น การศึกษาจึงไม่ได้หมายความถึงแค่ไปสถาบันการศึกษาเพื่อศึกษาเล่าเรียนเท่านั้น แต่มีความหมายครอบคลุมไปถึงการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมและความรู้สึคนึกคิดรวมทั้งความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (ประหยัด พิมพา, 2561) ซึ่งนักการศึกษาในปัจจุบันอ้างเสมอว่า การศึกษา คือ ความเจริญทางปัญญา สังคม อารมณ์จิตใจ และพลานามัย ด้วยเหตุนี้ สังคมที่เจริญจึงมีสถาบันการศึกษาที่รับผิดชอบแทนครอบครัวซึ่งได้แก่ โรงเรียน มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เป็นต้น การศึกษาจึงถูกมุ่งเล็งให้เป็นการไปสถาบันการศึกษาจนกระทั่งในที่สุดสังคมก็โยนความรับผิดชอบต่าง ๆ เกี่ยวกับความเจริญของเด็กและเยาวชนให้แก่สถาบันการศึกษาเกือบทั้งสิ้นซึ่งข้อนี้ไม่เป็นผลดีเพราะครอบครัวควรจะเป็นหลักการอบรมให้กับ

เด็กและเยาวชนมากกว่า เพราะในชีวิตของคนหนึ่ง ๆ ถ้ามีอายุ 60 ปี จะใช้เวลาเรียน 4-6 ปี และคนส่วนน้อยจะใช้เวลาเรียนถึง 12 ปี ขึ้นไป แต่ก็ไม่เกิน 20 ปี ในช่วงเวลานั้นก็ใช้เวลาอยู่ในสถาบันการศึกษา 1 ใน 4 ของเวลาเต็ม ส่วนเวลาที่เหลือเป็นเวลาที่เรียนรู้จากครอบครัวและสิ่งแวดล้อม เมื่อบุคคลมีประสบการณ์จากโรงเรียนเป็นหลัก บวกกับที่ได้จากประสบการณ์ของตนเอง และได้จากสื่อสารมวลชน ก็นำมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในทางที่สังคมยอมรับ ซึ่งเท่ากับเป็นการศึกษาแบบไม่เป็นทางการและเป็นการศึกษานอกสถาบัน ดังนั้นการศึกษาจึงมีความหมายกว้างไกลกว่าการเรียนหนังสือและการไปสถาบันการศึกษา

กล่าวโดยสรุป คือ การศึกษาเป็นการสร้างสมและการถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ของมนุษย์ เพื่อการแก้ปัญหาและยังให้เกิดความเจริญ การศึกษาจำเป็นต้องมีลักษณะต่อเนื่อง และต้องการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระบบการศึกษาอยู่เสมอ การศึกษามีความหมายกว้างไกลและลึกกว่าการเรียนหนังสือและการไปสถาบันการศึกษา การศึกษาก่อให้เกิดความเจริญทางพุทธิปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคมและพลานามัย การศึกษาคำเนินอยู่เป็นลำดับขั้นในสถานศึกษา การศึกษาไม่ใช่การเรียนรู้อันเดียวแต่เป็นการเรียนให้เกิดความคิด การศึกษาเป็นการโน้มน้าวทำให้บุคคลเกิดความประจักษ์ใจและพัฒนาความสามารถของตนให้รู้ว่าตนทำอะไร ได้มากกว่าการฝึกอชีพระเฉพาะอย่าง

ลักษณะการจัดการศึกษา ในสังคมแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ คือ

1. การศึกษาอย่างเป็นทางการ (formal education) หมายถึง การศึกษาในระบบสถาบันการศึกษา ซึ่งมีการจัดทำแผนการศึกษาไว้แน่นอน มีระบบการบริหาร การกำหนดวัตถุประสงค์การศึกษา หลักสูตร วิธีการเรียนการสอน ระยะเวลา การวัดผล ตลอดจนการกำหนดกฎเกณฑ์อื่น ๆ รวมทั้งคุณสมบัติผู้เรียนผู้สอนและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องโดยทั่วไปการศึกษาในระบบสถาบันการศึกษาจะแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ระดับอนุบาลเป็นการขยายการเรียนรู้จากบ้านเป็นระดับที่ช่วยเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก ระดับประถมศึกษาเป็นระดับที่สอนให้เด็กรู้จักอ่าน คิด เขียนและเรียนความรู้พื้นฐานเพื่อใช้ในการดำรงชีวิต ระดับมัธยมศึกษาเป็นการเรียนรู้วิชาที่มีเนื้อหาซับซ้อนขึ้น แยกย่อยมากขึ้นและอาจจะมีวิชาชีพประกอบอยู่ด้วย ส่วนระดับอุดมศึกษาเป็นการเรียนรู้ทักษะวิชาชีพชั้นสูง การกำหนดจำนวนปีในแต่ละระดับแตกต่างกันไปตามสภาพสังคมนั้น ๆ และในแต่ละสังคมมักจะกำหนดการศึกษาภาคบังคับ (compulsory education) โดยให้สมาชิกทุกคนได้รับการศึกษาเท่าเทียมกันในระดับหนึ่ง สำหรับสังคมไทย ได้ปรับการศึกษาภาคบังคับเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น 12 ปี ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2. การศึกษาแบบไม่เป็นทางการ (informal education) หมายถึงการศึกษาแบบไม่มีระบบเป็นการเรียนรู้ที่ได้จากประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อม จากการติดต่อเกี่ยวข้องกับผู้อื่น ซึ่งไม่มี

หลักสูตร ไม่มีแบบแผนอะไร เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาไม่มีใครเป็นครูเป็นนักเรียนที่แน่นอน เพราะทุกคนต่างเรียนรู้จากคนอื่นและให้อิทธิพลต่อการเรียนรู้ของคนอื่นเช่นกัน เช่น การเรียนรู้จากครอบครัว เพื่อน สื่อมวลชน เป็นต้น

3. การศึกษานอกระบบ (non – formal education) หมายถึง การศึกษาที่จัดขึ้นนอกเหนือจากการเรียนในระบบสถาบันการศึกษาตามปกติ ซึ่งอาจจะมีการกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ แต่มีลักษณะไม่เคร่งครัดเท่าการศึกษาในระบบสถาบันการศึกษา สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมและมีขอบเขตกว้างขวางมาก ครอบคลุมกิจกรรมทุกอย่างที่อยู่นอกสถาบันการศึกษา จัดบริการเพื่อคนทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา การศึกษาที่จัดทำขึ้นมีได้หลายลักษณะ เช่น การจัดการศึกษาผู้ใหญ่ การจัดศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน การฝึกฝนอาชีพ การฝึกอบรมระยะสั้น การเสนอบทเรียนทางวิทยุโทรทัศน์ เป็นต้น

องค์ประกอบของสถาบันการศึกษา

1. ตำแหน่งทางสังคม ได้แก่ ตำแหน่งต่างๆ เช่น ครู อาจารย์ วิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิ นักค้นคว้าวิจัยฝ่ายเจ้าหน้าที่ธุรการ นักเรียน นักศึกษา นิสิต ผู้รับการฝึกอบรม เป็นต้น

2. หน้าที่ หน้าที่หลักก็คือการถ่ายทอดความรู้ กฎเกณฑ์ ระเบียบ แบบแผนทั่วไปของสังคมให้การสนับสนุนสมาชิกของสังคมให้มีกำลังกายและกำลังใจความคิดหรือการใช้สติปัญญาให้เป็นประโยชน์หรือให้มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมฝึกฝนสมาชิกให้มีความชำนาญในด้านอาชีพเพื่อจะได้มีความรู้ในการยึดเป็นอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่ง

3. แบบแผนการปฏิบัติ แบบแผนของความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน/นักศึกษาจึงมีทั้งแบบปฐมภูมิและทุติยภูมิ เช่น ในระดับอนุบาลครูมักจะทำตัวเหมือนพ่อแม่ของเด็กและให้ความใกล้ชิดสนิทสนม การวัดผลก็ไม่เคร่งครัดมากนักแต่ระดับสูงขึ้น ไป เช่น มหาวิทยาลัย ผู้เรียนและผู้สอนจะมีความห่างเหินมากกว่าในชั้นอนุบาลหรือเป็นแบบทุติยภูมิ คือ อาจารย์กับลูกศิษย์ไม่ค่อยจะใกล้ชิดกัน อาจารย์จะไม่ค่อยได้เอาใจใส่เรื่องทุกข์สุขหรือเรื่องส่วนตัวของนิสิตนักศึกษาเพราะส่วนมากจะเกี่ยวข้องกันเฉพาะด้านการสอนเท่านั้นหรือเวลาวัดผลการศึกษา ก็จะใช้หลักเกณฑ์การวัดผลอย่างเคร่งครัด

ส่วนเรื่องตัวครูผู้สอนกับนักเรียนและอาจารย์กับนักศึกษาก็มีบรรทัดฐานกฎเกณฑ์เป็นแบบแผนในการปฏิบัติ เช่น ครูต้องมีความรู้ขั้นขั้นแข็งในการสอนการแต่งตำราหรือเขียนบทความทางวิชาการ หรือทำการวิจัยเรื่องน่ารู้ต่าง ๆ เป็นต้น ส่วนตัวนักเรียนนักศึกษาก็ต้องขั้นขั้นแข็ง ไม่ขาดเรียน เข้าห้องสมุดศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเป็นต้น และสัญลักษณ์ด้านการศึกษาก็จะออกมาในรูปของปริญญา ประกาศนียบัตรหนังสือ อุปกรณ์การสอนโรงเรียน และสถานศึกษา เป็นต้น

4. ศูนย์กลางที่เป็นรูปธรรมของสถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัย วิทยาลัย โรงเรียน และ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน เป็นต้น

หน้าที่ของสถาบันการศึกษา

1. ให้ความรู้ความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ เพื่อเป็นรากฐานให้บุคคลพัฒนาสติปัญญา ความรู้สึกนึกคิดในทางที่ดี

2. พัฒนาคนให้บุคคลมีคุณธรรม จริยธรรม

3. สอนและฝึกวิชาชีพให้กับบุคคลในสาขาต่างๆ

4. ให้บุคคลได้มีความรักและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงาม

5. เป็นแหล่งความรู้และวิทยาการที่เอื้ออำนวยต่อชุมชนและสังคมโดยรวม

จากความหมายของการศึกษา ลักษณะการจัดการศึกษา องค์ประกอบของสถาบันการศึกษา และหน้าที่ของสถาบันการศึกษา สรุปได้ว่า สถาบันการศึกษามีส่วนในการสร้างสม การถ่ายทอด กระบวนการเรียนรู้ ถ่ายทอด สืบต่อ วัฒนธรรมทางการเมืองหรือความโน้มเอียงทางการเมือง แนวคิด การกระทำ ทักษะคติ บุคลิกภาพ บรรทัดฐาน ก่านิยมต่าง ๆ ทางการเมือง และพฤติกรรมทางการเมืองของบุคลากรทางการศึกษาสู่นักเรียน/นักศึกษา ให้เกิดความโน้มเอียงไปในทิศทางเดียวกับผู้ถ่ายทอดทัศนคติทางการเมืองนั้น ๆ อย่างไรก็ตาม กลุ่มที่มีความคิดเห็นตรงกันก็มักจะรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน แต่ก็ยังเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเฉพาะภายในกลุ่ม ที่ไม่ได้มีการแลกเปลี่ยนกับภายนอกกลุ่ม ทั้งในแบบที่ผ่านสื่อออนไลน์ อาทิ ไลน์ เฟสบุ๊ก ทวิตเตอร์ เป็นต้น จึงขาดการเชื่อมต่อกับคนนอกกลุ่มขาดการรับรู้ถึงความคิดเห็นที่แตกต่างกับกลุ่มตนเอง ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของความขัดแย้ง แยกแยกทางความคิดกัน (วรากรณ์ สามโกเศศ, 2564)

กล่าวโดยสรุปในการวิจัยครั้งนี้ ปัจจัยสถาบันการศึกษา เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อความคิด และพฤติกรรมของนักเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดบทบาทของสถาบันการศึกษามาอธิบายอิทธิพลที่มีต่อทัศนคติทางการเมืองซึ่งเชื่อมโยงไปถึงเรื่องการกล่อมเกลางานทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง การรอบรู้ทางการเมือง การรับรู้ทางการเมือง เนื่องจากเป็นพฤติกรรมและทัศนคติที่เกี่ยวข้องถึงกัน และนำไปกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อศึกษาระดับทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองในช่วง พ.ศ. 2555-2565 ซึ่งมีผู้ศึกษาเรื่องดังกล่าว ดังนี้

พระณัฐพงษ์ ฅณัฐวิโส (สุคใจ) เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ และ ยุทธนา ปราณีต (2565) ศึกษาเกี่ยวกับการกล่อมเกลாதองการการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า 1) การกล่อมเกลาทองการการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้าน ด้านสถาบันศาสนา อยู่ในระดับมาก ด้านสถาบันการศึกษา ด้านชุมชนและกลุ่มเพื่อน และด้านสถาบันครอบครัว อยู่ในระดับปานกลาง และสถาบันทางการเมือง อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบพบว่า เยาวชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการกล่อมเกลาทองการการเมือง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนเยาวชนที่มีเพศ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการกล่อมเกลาทองการเมืองไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย 3) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการกล่อมเกลาทองการเมือง พบว่า ด้านสถาบันครอบครัว ผู้ปกครองมีส่วนปลูกฝังความคิด ควรการเปิดโอกาสในการที่จะพูดคุยเกี่ยวกับประชาธิปไตย ด้านสถาบันการศึกษา นักเรียนมักไม่ค่อยมีโอกาสในการร่วมกิจกรรมทางการเมือง ควรการเปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็น ด้านชุมชนและกลุ่มเพื่อน เยาวชนยังโดนปิดกั้นในทางการเมือง ควรให้เยาวชนได้แสดงความคิดเห็น ด้านสถาบันศาสนา ยังไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปลูกฝังเรื่องประชาธิปไตยมากนัก ควรการปลูกฝังสิ่งดี ๆ ในทางการเมืองควบคู่คุณธรรม ด้านสถาบันทางการเมือง การมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเมืองและนักการเมือง นักการเมืองควรเป็นแบบอย่างให้เยาวชนในเรื่องของความซื่อสัตย์ ทำเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน

จเร นาคทองอินทร์ วัลลภ พิริยวรรณนะ ธวัช พุ่มดารา และ บริบูรณ์ ฆอลอง (2565) ศึกษาเกี่ยวกับขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาในปี 2563 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ทำให้นิสิต นักศึกษา เกิดการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่มาจากกรกล่อมเกลาทองการเมือง ได้แก่ กลุ่มเพื่อน ช่องทางการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในยุคดิจิทัล (digital) มีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่วนลักษณะของขบวนการนิสิต นักศึกษาในการเคลื่อนไหวทางการเมือง พบว่า รูปแบบโครงสร้างการชุมนุมไม่มีแกนนำหลัก และไม่มีปักหลักที่แน่นอน วิธีการของขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมือง เน้นสันติวิธี และอารยะขัดขืนในการต่อต้านอำนาจรัฐ มีเป้าหมายของชุมนุมมีความคลุมเครือ แหวมคม มุ่งเป้าในแง่การปรับเปลี่ยนโครงสร้างอำนาจทางการเมืองให้สอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ส่วนผลกระทบทางการเมืองจากขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองของนิสิต นักศึกษา พบว่า กระทบต่อสถาบัน

พระมหากษัตริย์ ภูควิพากษ์วิจารณ์ในพื้นที่สาธารณะอย่างไม่เคยเกิดขึ้น กระทบต่อสถาบันนิติบัญญัติที่ขาดความน่าเชื่อถือ สถาบันบริหารที่ถูกล้มล้างว่าขาดความชอบธรรม เพราะใช้กลไกรัฐสภาที่ไม่สอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตย และกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมในการเลือกปฏิบัติ กระทบองค์กรอิสระที่ถูกล้มล้างสนับสนุนเผด็จการ อำนาจนิยม รวมถึงกระทบต่อสังคม คือ เกิดช่องว่างระหว่างคนต่างรุ่น หรือที่เรียกว่า Generation Gap ซึ่งมีชุดความคิด (mindset) แตกต่างกันในทางการเมือง

อมร พิภุลงาม โชติ และ ณัฐมน หมวกฉิม (2564) ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาประชาชนในเขตบางกะปิ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาพรวมของวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชน อยู่ในระดับมาก 2) เมื่อเปรียบเทียบจากเพศ และอายุที่แตกต่างกัน ระดับวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชน ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบจากระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และทัศนคติทางการเมืองที่แตกต่างกัน ระดับวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พระทรงวุฒิ รัตนะ (2564) ศึกษาเกี่ยวกับการกล่อมเกลாதำหนัดการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาพรวมของระดับการกล่อมเกลาทำหนัดการเมืองของประชาชน อยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากใน 3 ด้าน คือ ด้านทัศนคติแบบประชาธิปไตย ด้านความรู้ทางการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนด้านทัศนคติทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีเพศเดียวกัน อายุใกล้เคียงกัน มีระดับการศึกษาเทียบเท่ากัน มีอาชีพและรายได้ที่คล้ายคลึงกัน ความคิดเห็นต่อการกล่อมเกลาทำหนัดการเมืองไม่แตกต่างกัน 3) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการกล่อมเกลาทำหนัดการเมือง ได้แก่ ประชาชนได้รับความรู้ทางการเมืองหรือข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากเจ้าหน้าที่รัฐน้อยลง การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ประชาชนไม่ค่อยเข้าถึงสื่อได้มากเท่าที่ควร ควรเพิ่มช่องทางารได้รับข่าวสารทางการเมือง ประชาชนยังโดนปิดกั้นในการแสดงความคิดเห็นในทางการเมือง ไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น และควรให้ประชาชนได้มีโอกาสในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง

ยลดา สี่วงศ์สุวรรณ ธรรมนิตย์ วราภรณ์ และ วีระศักดิ์ จินารัตน์ (2563) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความรอบรู้ทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง และประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบ พบว่า มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

ระดับน้อยที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่ ประเภทของการส่งข้อความทางโซเชียลมีเดียที่ใช้ และการบันทึกและการแบ่งปันข้อมูล สิ่งนี้มีความหมายต่อประชาธิปไตย

ธนาทิพย์ สิงห์ปาน (2563) ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักเรียนนายสิบตำรวจรุ่น 11 ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักเรียนนายสิบตำรวจรุ่น 11 ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประเด็นหนึ่งที่นักศึกษา มีทัศนคติสูงสุด คือ ผู้นำชาติที่ดีต้องเป็นผู้มีความรู้และคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือนักการเมืองต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม และพบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีทัศนคติน้อยที่สุดในประเด็นที่พรรคการเมืองไม่ควรใช้นโยบายหาเสียงประชานิยม

รวิข เมฆหมอก และ วัลลภ รัฐนัตรานนท์ (2563) ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของประชาชนในเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับสูง จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรด้าน เพศ และอายุ ไม่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้การกล่อมเกลாதทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในทิศทางตามกันค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อรรถสิทธิ์ พานแก้ว (2562) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อประชาธิปไตยและการเมืองของผู้เลือกตั้งครั้งแรก โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า 1) คนรุ่นใหม่ไปถึงพรรคอนาคตใหม่เป็นพรรคแรก โดยเห็นว่า พรรคอนาคตใหม่เป็นตัวแทนคนรุ่นใหม่ 2) คนรุ่นใหม่ตัดสินใจทางการเมืองด้วยการเลือกพรรคมากที่สุด และต้องการผู้นำที่สามารถแก้ไขวิกฤตเฉพาะหน้าได้ 3) คนรุ่นใหม่มีความรู้ทั่วไปทางการเมืองค่อนข้างต่ำ แต่มีความรู้เฉพาะด้านอาเซียนเป็นอย่างดี 4) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกมั่นใจว่า ตัวเองมีส่วนร่วมหรือประสิทธิภาพทางการเมืองแบบกลาง ๆ และมีทัศนคติต่อเรื่องประชาธิปไตย ซึ่งไปสัมพันธ์กับเรื่องที่ไม่ใช่ประชาธิปไตยแบบกลาง ๆ ประการสุดท้าย ผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกมีแนวโน้มเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่ยังคงจำเป็นต้องพัฒนาเรื่องการเมืองของประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง

ฟาติมา ไทยเศรษฐ และ ประสงค์ กัลยาณะธรรม (2560) การวิจัยอิทธิพลของสถาบันในกระบวนการขัดเกลาทงสังคมนการเมืองต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในจังหวัด

กาญจนบุรีใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาผลกระทบ 1) ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสถาบันในการกล่อมเกลாதางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ 3) การรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อสถาบันในกระบวนการจัดเกลาทางการเมือง โดยทั่วไปมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการรับรู้การมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 67.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ของ 0.05 การมีส่วนร่วมทางการเมืองสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง การเมืองที่ดีที่สุด ได้แก่ 1) เพื่อน 2) สื่อ 3) ครอบครัว และ 4) สถาบันการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

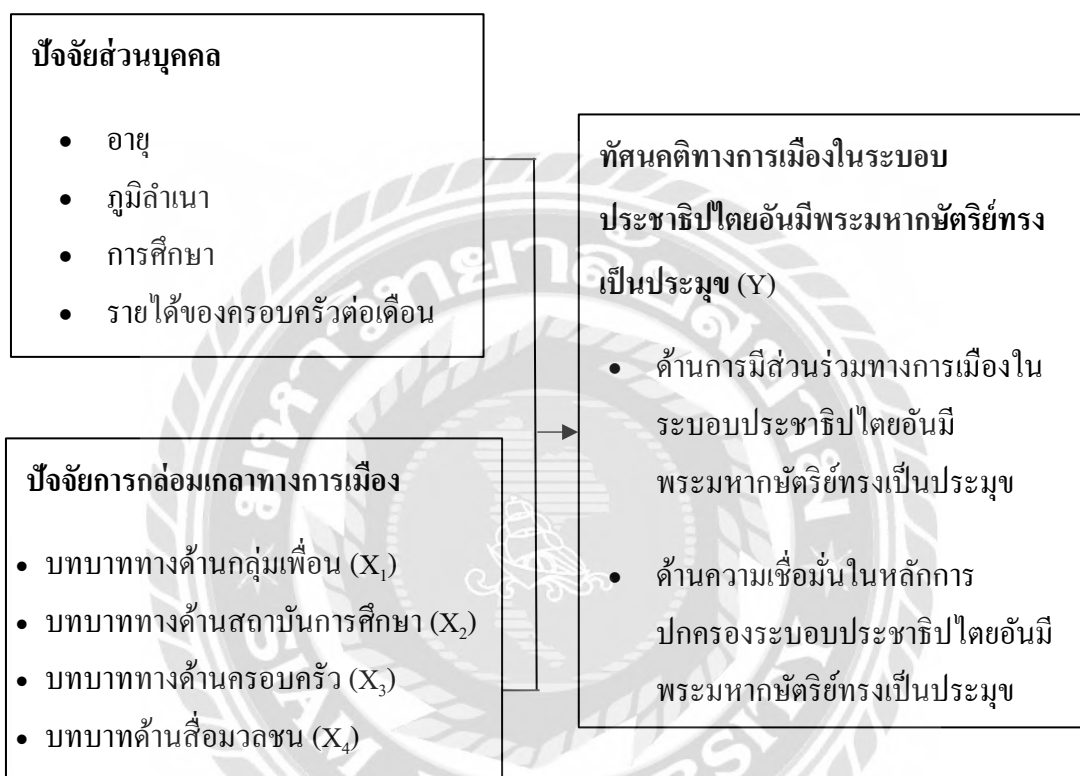
พรภิรมณ์ ศรีทองคำ และ วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (2558) ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลบ้านช้าง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในตำบลบ้านช้าง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรีมีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับสูง และการทดสอบสมมติฐานพบว่า ตัวแปรทางด้านอาชีพ และรายได้ มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยที่ปัจจัยส่วนบุคคลทางด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และปัจจัยการกล่อมเกลาทางการเมือง ไม่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 กรอบแนวคิดงานวิจัย

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในข้างต้น ทำให้สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง ทักษะคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก ได้ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.5 สมมติฐานการวิจัย

1. สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ภูมิตำเนา การศึกษา และรายได้ของครอบครัวต่อเดือนแตกต่างกัน ทักษะคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแตกต่างกัน

2. สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยการกล่อมเกลากิจการสังคม ได้แก่ บทบาททางด้านกลุ่มเพื่อน บทบาททางด้านสถาบันการศึกษา บทบาททางด้านครอบครัว บทบาทด้านสื่อมวลชน มีผลต่อทักษะคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก และ 3) เพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยด้วยแบบสอบถาม ผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยโดยแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 นำข้อมูลวิจัยที่ได้จากขั้นตอนที่ 3 มาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาเพื่ออธิบายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง และสถิติเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 5 เขียนผลการวิจัยเป็นเล่มสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ผู้วิจัยกำหนดประชากร คือ นักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนนายสิบทหารบก สังกัดกองร้อยนักเรียนนายสิบที่ 1 และกองร้อยนักเรียนนายสิบที่ 4 กองพันนักเรียนนายสิบที่ 1 กรมนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2565 เป็นเพศชาย อายุ 18-24 ปี โดยคงอยู่ในระบบจนสำเร็จการศึกษา จำนวน 2,450 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการคำนวณตามสูตรของ Yamane (1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งพัฒนามาจากแนวคิดทฤษฎีตามกรอบการวิจัย โดยผู้วิจัยได้พัฒนาและเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ และนำไปปรับปรุง ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย ด้วยการทดสอบความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์งานวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ (Index Of Item Objective Congruence: IOC) แล้วนำไปทดลองใช้ (tryout) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย เพื่อทดสอบค่าความเที่ยง (reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient of Alpha) แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบที่ระดับค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคที่ระดับ .70 ขึ้นไป โดยเมื่อทดสอบแล้วแบบสอบถามงานวิจัยได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของเครื่องมือวิจัยทั้งฉบับเท่ากับ 0.945 แบบสอบถามงานวิจัยนี้มีจำนวน 22 ข้อ โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยตัวแปร คือ อายุ ภูมิลำเนา การศึกษา และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ จำนวน 4 ข้อ ดังแสดงในภาคผนวก ก

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยคำถามในแบบสอบถามประกอบด้วย บทบาททางด้านกลุ่มเพื่อน บทบาททางด้านสถาบันการศึกษา บทบาททางด้านครอบครัว บทบาทด้านสื่อมวลชน และบทบาทด้านสถาบันการเมือง เป็นการวัดระดับความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีแบบลิเคิร์ต (Likert, 1967) จำนวน 12 ข้อ ดังแสดงในภาคผนวก ก ซึ่งมีระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2558) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ทักษะคติทางการเมืองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะคติทางการเมืองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบกที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยคำถามในแบบสอบถามประกอบด้วย 1) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และ 2) ด้านความเชื่อมั่นในหลักการปกครองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นการวัดระดับความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีแบบลิเคิร์ต (Likert, 1967) จำนวน 6 ข้อ ดังแสดงในภาคผนวก ก

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะคติทางการเมืองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะคติทางการเมืองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ฝ่ายธุรการและกำลังพล กองพันนักเรียนนายสิบที่ 1 กรมนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและสนับสนุนการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปแจกกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและเก็บรวบรวมภายใน 30 วัน หลังจากนั้นได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถามเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3.5 การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาแปลงรหัสตัว (code) แล้วบันทึกลงโปรแกรมเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics analysis) เป็นสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics analysis) เป็นสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน เพื่อค้นหาปัจจัยเชิงจิตที่ส่งผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ภูมิภาค การศึกษา และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน แตกต่างกัน ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแตกต่างกัน ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) และการทดสอบรายคู่ (Post Hoc Test) ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's least significant difference : LSD)

2.2 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยการกล่อมเกลாதงสังคม ได้แก่ บทบาททางด้านกลุ่มเพื่อน บทบาททางด้านสถาบันการศึกษา บทบาททางด้านครอบครัว และบทบาทด้านสื่อมวลชน มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient: r) โดยผู้วิจัยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันในการอธิบาย 2 ส่วน ดังนี้

การวิเคราะห์เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น (X) คือ ปัจจัยการกล่อมเกลาทงสังคมที่ประกอบด้วย 4 บทบาท กับตัวแปรตาม (Y) คือ ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่ประกอบด้วย 2 ด้าน โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าระหว่าง $-1 < r < 1$ และกำหนดเกณฑ์ในการแปลผล กล่าวคือ กรณีที่ค่า r เป็นลบ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกัน คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะลด ถ้า X ลด Y จะเพิ่ม ขณะที่ กรณีค่า r เป็นบวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะเพิ่ม ถ้า X ลด Y จะลด โดยที่ระดับค่า r เข้าใกล้ 1 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทาง

เดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก ขณะที่ ระดับค่า r เข้าใกล้ -1 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก และ ในกรณีที่ระดับค่า r เข้าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย และกรณีระดับค่า $r = 0$ แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย ทั้งนี้ในการแปลความหมาย มีเกณฑ์ในการแปลผล(Bartz, 1999) ดังนี้

ตารางที่ 3.1 เกณฑ์การแปลผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)		
ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน	ความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกัน	การแปลความหมาย
0.810 ถึง 1.000	- 0.810 ถึง - 1.000	สูงมาก
0.610 ถึง 0.809	- 0.610 ถึง - 0.809	สูง
0.410 ถึง 0.609	- 0.410 ถึง - 0.609	ปานกลาง
0.210 ถึง 0.409	- 0.210 ถึง - 0.409	ต่ำ
0.000 ถึง 0.209	- 0.000 ถึง - 0.209	ต่ำมาก

ที่มา Bartz (1999)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก ” นำเสนอผลการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

4.1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

4.2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4.3. ผลการวิเคราะห์ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก

4.4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 4.1 แสดงความถี่ และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

N = 400		
อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18-20 ปี	46	11.5
21-24 ปี	318	79.5
25 ปี ขึ้นไป	36	9.0
รวม	400	100.0

ภูมิลำเนา	จำนวน	ร้อยละ
ภาคเหนือ	95	23.8
ภาคกลาง	89	22.3
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	134	33.5

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ภาคใต้	64	16.0
ภาคตะวันออก	14	4.5
รวม	400	100.0

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช.	285	71.3
ปวส.	99	24.8
ปริญญาตรีขึ้นไป	16	4.0
รวม	400	100.0

รายได้ครอบครัวต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 15,000 บาท	292	73.0
15,001-30,000 บาท	92	23.0
มากกว่า 30,001 บาท	16	4.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก มีปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

อายุ ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงอายุ 21-24 ปี จำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 79.5 รองลงมา ช่วงอายุ 18-20 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 และ ช่วงอายุ 25 ปีขึ้นไป จำนวน 36 คิดเป็นร้อยละ 9.0 ตามลำดับ

ภูมิลำเนา ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 รองลงมาภาคเหนือ จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 ภาคกลาง จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 ภาคใต้ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 และภาคตะวันออก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 ตามลำดับ

การศึกษา ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช. จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 71.3 รองลงมา ปวส. จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 และปริญญาตรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 ตามลำดับ

รายได้ครอบครัวต่อเดือน ส่วนใหญ่น้อยกว่า 15,000 บาท จำนวน 292 คนคิดเป็นร้อยละ 73.0 รองลงมา 15,001-30,000 บาท จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 คน และมากกว่า 30,001 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 ตามลำดับ

4.2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

N = 400

ปัจจัยการกล่อมเกลາทางการเมือง	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
บทบาทด้านกลุ่มเพื่อน			
กลุ่มเพื่อนของท่านให้ความสนใจกับข้อมูลข่าวสารกิจกรรม สถานการณ์ทางการเมืองอยู่เสมอ	3.22	0.967	ปานกลาง
กลุ่มเพื่อนของท่าน มักพูดคุยถึงนักการเมืองที่เขาชื่นชอบ	2.76	1.078	ปานกลาง
กลุ่มเพื่อน ของท่านมักให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการเมือง	2.75	1.086	ปานกลาง
รวม	2.91	0.94	ปานกลาง
บทบาทด้านสถาบันการศึกษา			
สถาบันการศึกษาของท่านมีการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมือง เมืองให้แก่แก่นักเรียนนายสิบได้รับรู้	3.18	1.118	ปานกลาง
สถาบันการศึกษาของท่านมีการรณรงค์เกี่ยวกับ ประชาธิปไตย เช่น สนับสนุนให้เยาวชนแสดงความคิดเห็น ได้อย่างเต็มที่	3.44	1.095	มาก
ท่านได้มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์ใน สถานศึกษา ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาต่างๆ อาทิ สังคม ทหาร การเมือง	3.23	1.107	ปานกลาง
รวม	3.28	0.98	ปานกลาง
บทบาทด้านครอบครัว			
ครอบครัวของท่านกระตุ้นให้ท่านมีความสนใจข้อมูล ข่าวสารทางการเมือง	3.1	1.108	ปานกลาง
ท่านกับคนในครอบครัวร่วมกันพูดคุยวิจารณ์เกี่ยวกับ สถานการณ์ทางการเมือง	2.95	1.181	ปานกลาง

ปัจจัยการกล่อมเกลາทางการเมือง	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ครอบครัวของท่านส่งเสริมให้ท่านเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น การรับฟังการปราศรัยหาเสียงเลือกตั้ง การสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง เป็นต้น	2.84	1.207	ปานกลาง
รวม	2.96	1.08	ปานกลาง
บทบาทด้านสื่อมวลชน			
ท่านได้รับข้อมูลจากสื่อมวลชนเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	3.11	1.076	ปานกลาง
ท่านเห็นว่าสื่อมวลชนมีบทบาทในการส่งเสริมแนวความคิดที่เป็นระบอบประชาธิปไตยต่อสังคม	3.24	1.092	ปานกลาง
ท่านเห็นว่าสื่อมวลชนมีบทบาทชี้แนะในด้านประเด็นสำคัญทางการเมือง	3.24	1.084	ปานกลาง
รวม	3.19	1.02	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการกล่อมเกลາทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.93) เมื่อพิจารณารายบทบาทได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

บทบาทด้านกลุ่มเพื่อน ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า กลุ่มเพื่อนของท่านให้ความสนใจกับข้อมูลข่าวสารกิจกรรมสถานการณ์ทางการเมืองอยู่เสมอ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.967) รองลงมา ได้แก่ กลุ่มเพื่อนของท่านมักพูดคุยถึงนักการเมืองที่เขาชื่นชอบ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$, S.D. = 1.078) และกลุ่มเพื่อนของท่านมักให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 1.086) โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = 0.94)

บทบาทด้านสถาบันการศึกษา ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สถาบันการศึกษาของท่านมีการรณรงค์เกี่ยวกับประชาธิปไตย เช่น สนับสนุนให้เยาวชนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 1.095) รองลงมา ได้แก่ ท่านได้มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์ในสถานศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ อาทิ สังคมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 1.107) และสถาบันการศึกษาของท่านมีการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมือง

ให้แก่แก่นักเรียนนายสิบได้รับรู้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$, S.D. = 1.118) โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 0.98)

บทบาทด้านครอบครัว ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ครอบครัวของท่านกระตุ้นให้ท่านมีความสนใจข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเมื่ออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.1$, S.D. = 1.108) รองลงมา ได้แก่ ท่านกับคนในครอบครัวร่วมกันพูดคุยวิจารณ์เกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 1.181) และครอบครัวของท่านส่งเสริมให้ท่านเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น การรับฟังการปราศรัยหาเสียงเลือกตั้ง การสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$, S.D. = 1.207) โดยที่ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 1.08)

บทบาทด้านสื่อมวลชน ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ท่านเห็นว่าสื่อมวลชนมีบทบาทในการส่งเสริมแนวความคิดที่เป็นระบอบประชาธิปไตยต่อสังคม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$, S.D. = 1.092) รองลงมา ได้แก่ ท่านเห็นว่าสื่อมวลชนมีบทบาทชี้แนะในด้านประเด็นสำคัญทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$, S.D. = 1.084) และท่านได้รับข้อมูลจากสื่อมวลชนเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 1.076) โดยที่ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = 1.02)

4.3. ผลการวิเคราะห์ ทศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก

ทศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
N = 400			
ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข			
ท่านให้ความสำคัญกับการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น	3.95	1.036	มาก
ท่านให้ความสำคัญกับการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งระดับชาติ	3.93	1.056	มาก

ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านความเชื่อมั่นในหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข			
ในการเลือกตั้งที่ผ่านมาท่านไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง (กรณีที่อยู่ ถึงเกณฑ์ในการใช้สิทธิ์)	3.83	1.135	มาก
ท่านยอมรับในหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	4.09	1.045	มาก
ท่านให้การสนับสนุนหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	4.11	1.013	มาก
ท่านเผยแพร่หลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขต่อบุคคลอื่นอยู่เสมอ	3.95	1.024	มาก
รวม	3.97	0.93	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.93) เมื่อพิจารณารายด้านได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ท่านให้ความสำคัญกับการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 1.036) รองลงมา ท่านให้ความสำคัญกับการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งระดับชาติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 1.024) ตามลำดับ

ด้านความเชื่อมั่นในหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ท่านให้การสนับสนุนหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 1.013) รองลงมา ท่านยอมรับในหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 1.045) ท่านเผยแพร่หลักการปกครองในระบอบ

ประชาชนไปโดยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขต่อบุคคลอื่นอยู่เสมออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 1.024) และในการเลือกตั้งที่ผ่านมาท่านไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง (กรณีที่อยู่ถึงเกณฑ์ในการใช้สิทธิ) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 1.135) ตามลำดับ

4.4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

4.4.1. ผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ภูมิฐานะ การศึกษา และรายได้ของครอบครัว ต่อเดือน แตกต่างกัน มีทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน ดังแสดงในตารางที่ 4.4 – 4.8

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล อายุ

N = 400

ANOVA	SS	Df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.788	2	0.398	0.459	0.632
ภายในกลุ่ม	340.926	397	0.859		
รวม	341.714	399			

หมายเหตุ: ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สรุปว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล ภูมิฐานะ

N = 400

ANOVA	SS	Df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.126	4.00	0.531	0.618	0.650
ภายในกลุ่ม	339.588	395.00	0.860		
รวม	341.714	399.00			

หมายเหตุ: ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล ภูมิฐานะ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิฐานะแตกต่างกัน มีทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สรุปว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล การศึกษา

N = 400

ANOVA	SS	Df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.001	2.00	0.000	0.001	0.999
ภายในกลุ่ม	341.713	397.00	0.861		
รวม	341.714	399.00			

หมายเหตุ: ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล การศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สรุปว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

N = 400

ANOVA	SS	Df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	6.753	2.00	3.377	4.002	0.019
ภายในกลุ่ม	334.960	397.00	0.844		
รวม	341.714	399.00			

หมายเหตุ: ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัจจัยส่วนบุคคล รายได้ของครอบครัวต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนแตกต่างกัน มีทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบกแตกต่างกันอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปว่า เป็นไปตามสมมติฐาน ผู้วิจัยจึงทดสอบรายคู่ ดังแสดงในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบรายคู่ปัจจัยส่วนบุคคล รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

N = 400

(I) รายได้ของครอบครัว ต่อเดือน	(J) รายได้ของครอบครัว ต่อเดือน	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
น้อยกว่า 15,000 บาท	15,001-30,000 บาท	-.25965*	.10982	.019
	มากกว่า 30,001 บาท	.30194	.23584	.201
15,001-30,000 บาท	น้อยกว่า 15,000 บาท	.25965*	.10982	.019
	มากกว่า 30,001 บาท	.56159*	.24881	.025
มากกว่า 30,001 บาท	น้อยกว่า 15,000 บาท	-.30194	.23584	.201
	15,001-30,000 บาท	-.56159*	.24881	.025

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบรายคู่ปัจจัยส่วนบุคคล รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ด้วยวิธีการของฟิชเชอร์ (Fisher's least significant difference : LSD) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน น้อยกว่า 15,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน 15,001-30,000 บาท มีทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน 15,001-30,000 บาท มีทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน น้อยกว่า 15,000 บาท เท่ากับ 0.260 และสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน มากกว่า 30,001 บาท เท่ากับ 0.562 ตามลำดับ

4.4.2. ผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยการกล่อมเกลாதงสังคม ได้แก่ บทบาททางด้านกลุ่มเพื่อน บทบาททางด้านสถาบันการศึกษา บทบาททางด้านครอบครัว บทบาทด้านสื่อมวลชน มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า

ตารางที่ 4.9 การทดสอบตัวแปรต้นและตัวแปรตามโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ตัวแปร	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ที่มีต่อตัวแปรตาม ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (Y)	
	r	Sig.
บทบาททางด้านกลุ่มเพื่อน (X1)	.26	.00*
บทบาททางด้านสถาบันการศึกษา (X2)	.45	.00*
บทบาททางด้านครอบครัว (X3)	.31	.00*
บทบาทด้านสื่อมวลชน (X4)	.42	.00*

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยการกล่อมเกลาทางสังคม ได้แก่ บทบาททางด้านกลุ่มเพื่อน (X1) บทบาททางด้านสถาบันการศึกษา (X2) บทบาททางด้านครอบครัว (X3) บทบาทด้านสื่อมวลชน (X4) มีผลเชิงบวกต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (Y) ผลการวิเคราะห์พบว่า บทบาททางด้านกลุ่มเพื่อน (X1) มีผลเชิงบวกต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=.26$, $sig=.00$) บทบาททางด้านสถาบันการศึกษา (X2) มีผลเชิงบวกต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=.45$, $sig=.00$) บทบาททางด้านครอบครัว (X3) มีผลเชิงบวกต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=.31$, $sig=.00$) และ บทบาทด้านสื่อมวลชน (X4) มีผลเชิงบวกต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=.42$, $sig=.00$) สรุปเป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.10 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล	
อายุ	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ภูมิลำเนา	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
การศึกษา	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
รายได้ของครอบครัวต่อเดือน	เป็นไปตามสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยการกล่อมเกลาทางสังคม	
บทบาททางด้านกลุ่มเพื่อน (X_1)	เป็นไปตามสมมติฐาน
บทบาททางด้านสถาบันการศึกษา (X_2)	เป็นไปตามสมมติฐาน
บทบาทด้านสื่อมวลชน (X_4)	เป็นไปตามสมมติฐาน

จากตารางที่ 4.13 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล สรุปได้ว่า อายุ ภูมิลำเนา และการศึกษา แตกต่างกัน ทักษะคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ขณะที่รายได้ของครอบครัวต่อเดือน แตกต่างกัน ทักษะคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยการกล่อมเกลาทางสังคม สรุปได้ว่า บทบาททางด้านกลุ่มเพื่อน บทบาททางด้านสถาบันการศึกษา และบทบาทด้านสื่อมวลชน มีผลต่อทักษะคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นไปตามสมมติฐาน ขณะที่บทบาททางด้านครอบครัว มีผลต่อทักษะคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยเทคนิคการสำรวจภาคตัดขวาง มุ่งเน้นการศึกษากับนักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนนายสิบทหารบก สังกัดกองร้อยนักเรียนนายสิบที่ 1 และกองร้อยนักเรียนนายสิบที่ 4 กองพันนักเรียนนายสิบที่ 1 กรมนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2565 เป็นเพศชาย อายุ 18-24 ปี โดยคงอยู่ในระบบจนสำเร็จการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในปีการศึกษา 2565

5.1. สรุปผลการวิจัย

5.1.1. สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงอายุ 21-24 ปี รองลงมาคืออายุอยู่ในช่วง 18-20 ปี และมีอายุอยู่ในช่วง 25 ปีขึ้นไป ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมาคือมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออก ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช. รองลงมาสำเร็จการศึกษาในระดับปวส. และปริญญาตรีตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ครอบครัวต่อเดือนน้อยกว่า 15,000 บาท รองลงมาคือมีรายได้ครอบครัวต่อเดือน 15,001-30,000 บาท และมีรายได้ครอบครัวต่อเดือนมากกว่า 30,001 บาท ตามลำดับ

5.1.2 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย

5.1.2.1 เพื่อศึกษาระดับทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก สรุปผลการศึกษาได้ว่าระดับทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน สรุปได้ ดังนี้

(1) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ท่านให้ความสำคัญกับการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก รองลงมา ท่านให้ความสำคัญกับการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งระดับชาติอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

(2) ด้านความเชื่อมั่นในหลักการปกครองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ท่านให้การสนับสนุนหลักการปกครองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อยู่ในระดับมาก รองลงมา ท่านยอมรับในหลักการปกครองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อยู่ในระดับมาก ท่านเผยแพร่หลักการปกครองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขต่อบุคคลอื่นอยู่เสมออยู่ในระดับมาก และในการเลือกตั้งที่ผ่านมาท่านไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง (กรณีที่อยู่ถึงเกณฑ์ในการใช้สิทธิ์) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

5.1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก สรุปผลการศึกษาดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ภูมิลำเนา การศึกษา และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน แตกต่างกัน ทัศนคติทางการเมืองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแตกต่างกัน สรุปได้ว่า (1) กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติทางการเมืองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สรุปว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน (2) กลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีทัศนคติทางการเมืองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สรุปว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน (3) กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติทางการเมืองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สรุปว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน และ (4) กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนแตกต่างกัน มีทัศนคติทางการเมืองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบกแตกต่างกันอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปว่า เป็นไปตามสมมติฐาน และผลของการทดสอบรายคู่ สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน น้อยกว่า 15,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน 15,001-30,000 บาท มีทัศนคติทางการเมืองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น

ประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน 15,001-30,000 บาท มีทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน น้อยกว่า 15,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน มากกว่า 30,001 บาท ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยการกล่อมเกลாதงสังคม ได้แก่ บทบาททางด้านกลุ่มเพื่อน (X1) บทบาททางด้านสถาบันการศึกษา (X2) บทบาททางด้านครอบครัว (X3) บทบาทด้านสื่อมวลชน (X4) มีผลเชิงบวกต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (Y) ผลการวิเคราะห์พบว่า บทบาททางด้านกลุ่มเพื่อน (X1) มีผลเชิงบวกต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=.26$, $sig=.00$) บทบาททางด้านสถาบันการศึกษา (X2) มีผลเชิงบวกต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=.45$, $sig=.00$) บทบาททางด้านครอบครัว (X3) มีผลเชิงบวกต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=.31$, $sig=.00$) และ บทบาทด้านสื่อมวลชน (X4) มีผลเชิงบวกต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=.42$, $sig=.00$) สรุปเป็นไปตามสมมติฐาน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาที่พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ภูมิฐานะ การศึกษาที่แตกต่างกันมีทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบกไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมร พิกุลงามโชติ และ ณฐมน หมวกนิม (2564) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาประชาชนในเขตบางกะปิ และงานวิจัยของ พระทรงวุฒิ รัตนะ (2564) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการกล่อมเกลாதงการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ของครอบครัวต่อเดือนแตกต่างกันมีทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบกไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับ งานวิจัยของ อมร พิกุลงามโชติ และ ณฐมน หมวกนิม (2564) ที่

ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาประชาชนในเขตบางกะปิ และงานวิจัยของ รัชช เมฆหมอก และ วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (2563) ที่ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของประชาชนใน เทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

นอกจากนั้น จากผลการศึกษาที่พบว่า ปัจจัยการกล่อมเกลாதองสังคม ได้แก่ บทบาท ทางด้านกลุ่มเพื่อน บทบาททางด้านสถาบันการศึกษา บทบาททางด้านครอบครัว บทบาทด้าน สื่อมวลชน มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า บทบาททางด้านกลุ่มเพื่อน บทบาททางด้าน สถาบันการศึกษา บทบาททางด้านครอบครัว บทบาทด้านสื่อมวลชน มีผลเชิงบวกต่อทัศนคติทาง การเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฟาติมา ไทยเศรษฐ และ ประสงค์ กัลยาณะธรรม (2560) ที่ศึกษาเกี่ยวกับสถาบันในกระบวนการกล่อมเกลาทอง การเมืองที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี และงานวิจัยของ พระณัฐพงษ์ ฅณัฐวิโส (สุคใจ) เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ และ ยุทธนา ปราณีต (2565) ศึกษาเกี่ยวกับการกล่อมเกลาทองการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนหนองจาง จังหวัด อุทัยธานี ในส่วนของปัจจัยการกล่อมเกลาทองสังคม ประกอบด้วย บทบาททางด้าน สถาบันการศึกษา บทบาทด้านสื่อมวลชน และบทบาททางด้านกลุ่มเพื่อน สามารถร่วมกันทำนาย ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้ร้อยละ 23.30 ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฟาติมา ไทยเศรษฐ และ ประสงค์ กัลยาณะ ธรรม (2560) ที่ศึกษาเกี่ยวกับสถาบันในกระบวนการกล่อมเกลาทองการเมืองที่มีอิทธิพลต่อการมี ส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี ในขณะที่บทบาททางด้าน ครอบครัว ไม่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข น่าจะมาจากเหตุผลที่ว่า ผู้ปกครองมีส่วนในการปลูกฝังความคิด และเปิดโอกาสในการ พุดคุยเกี่ยวกับประชาธิปไตยกับบุตรหลานน้อยเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระณัฐพงษ์ ฅณัฐวิโส (สุคใจ) เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ และ ยุทธนา ปราณีต (2565) ศึกษาเกี่ยวกับการกล่อมเกลา ทองการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนหนองจาง จังหวัดอุทัยธานี

5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ประการแรก ในการส่งเสริมทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จำเป็นต้องมีการปลูกฝังในทุกระดับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ประการที่สอง ภาครัฐควรส่งเสริมการสร้างทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขผ่านสื่อสังคมออนไลน์และผ่านสื่อมวลชน

ประการที่สาม ผู้บริหารโรงเรียนนายสิบทหารบกสามารถนำข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับระดับทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ไปประกอบการกำหนดนโยบายในการบริหารโรงเรียนนายสิบทหารบก

ประการที่สี่ องค์ความรู้จากงานวิจัยนี้เป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรแนวทางวิธีการในการกล่อมเกลາทางการเมืองเพื่อส่งเสริมทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ประการแรก การวิจัยนี้เน้นศึกษา ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ภูมิฐานะ การศึกษา และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน เท่านั้น จึงควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เช่น พฤติกรรมการท่องอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ประการที่สอง การวิจัยนี้เน้นการศึกษา ปัจจัยกล่อมเกลາทางการเมือง ได้แก่ บทบาททางด้านกลุ่มเพื่อน บทบาททางด้านสถาบันการศึกษา บทบาททางด้านครอบครัว บทบาทด้านสื่อมวลชน เท่านั้น จึงควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เช่น การรวมชุมชนทั้งในโลกจริงและโลกออนไลน์เข้ากับกลุ่มเพื่อน การเรียนรู้ทางทัศนคติ การมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย เป็นต้น

ประการที่สาม การศึกษานี้เน้นการศึกษาเฉพาะ โรงเรียนนายสิบทหารบกเท่านั้น จึงควรศึกษาโรงเรียนอื่น ๆ ด้วย เช่น โรงเรียนชุมพลทหารเรือ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กนลา สุขพานิช. (2527). การกล่อมเกลາทางการเมืองและการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมืองระบบการเมืองเปรียบเทียบ. ใน เอกสารสอนชุดวิชา เล่มที่ 1. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิราช.
- กาญจนาแก้วเทพ. (2547). *สื่อสารมวลชน: ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เลิฟ แอนด์สัฟ.
- โกวิทย์ คุณรัตน์. (2541). *การกล่อมเกลาทางการเมืองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในสังคมเมืองและสังคมชนบท: กรณีศึกษาเปรียบเทียบโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ และ โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จเร นาคทองอินทร์ วัลลภ พิริยวรรณณะ ธวัช พุ่มดารา และ บริบูรณ์ ฉลอง. (2565). ศึกษาเกี่ยวกับขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาในปี 2563. *วารสารนวัตกรรมและการจัดการ*, 7(2), 88-97.
- จุมพล หนิมมานิช. (2533). *พื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมของเมืองไทย: กระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองกับทัศนคติทางการเมืองของคนไทย (หน่วยที่ 5)*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิราช.
- ชนินทร ม้าทอง. (2560). แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง. *วารสารคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 2(1), 163-175.
- ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร. (2564ก). *การสื่อสารทางการเมือง*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม.
- ไชยโรจน์ พิณฑุกันนท์. (2559). *ทัศนคติของผู้ประกอบการที่เคยเช่าพื้นที่ในตลาดนัดอาร์ต บ็อก (Art Box Market) ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. (สารนิพนธ์ ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณัฐพล พุกประเสริฐ. (2545). *การกล่อมเกลาทางการเมืองของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่*. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดารา ทีปะปาล. (2542). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- ทัน ไทรงาม, อัญชญา พานิชและปิยะนาถ บุญมีพิพิธ. (2560). องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะครูในโรงเรียน สังกัดสำนักบริหารงาน

- การศึกษาพิเศษ กลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออก. *Veridian E-Journal, Silpakom ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 10(1), 519 - 532.
- ทิตยา สุวรรณชฎ. (2547). *สังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธนาทิพย์ สิงห์ปาน. (2563). ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของ นักเรียน นายสิบตำรวจรุ่น 11 ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7. *วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 7(2), 107-117.
- ชานินทร์ กรีชัยวิชิต. (2520). *ระบบประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- นันทนา นันทวโรภาส. (2548). *การสื่อสารทางการเมือง ศึกษากรณีการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั่วไปของพรรคไทยรักไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บรรจง กลิ่นสงวน. (2547). *การกล่อมเกลாதองการเมืองและทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2558). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุริยาสาน
- ประหยัด พิมพ์. (2561). การศึกษาไทยในปัจจุบัน. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 7(1), 242-249.
- พรภิรมณ์ ศรีทองคำ และ วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2558). ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของประชาชนในตำบล บ้านช้าง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 2(2), 32-44.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2534). *การเลือกตั้งกับการพัฒนาทางการเมือง. ในเอกสารการสอนชุดวิชาปัญหา กับการพัฒนาทางการเมืองไทย*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พระณัฐพงษ์ ฅณฐวโโส (สุคใจ) เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ และ ยุทธนา ปราณีต. (2565). ศึกษาเกี่ยวกับการกล่อมเกลาทองการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนหนองฉาง จังหวัด อุทัยธานี. *วารสาร มจร การพัฒนาสังคม*, 7(2), 202-212.
- พระทรงวุฒิ รัตน์นะ. (2564). ศึกษาเกี่ยวกับการกล่อมเกลาทองการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการ ใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์*, 4(1), 44-53.
- พระสังวาน เขมปญโญ (สายเนตร) พระสิริชัย ชมมจาโร (สายสิงห์) สมนึก จันทร์โสภา และศราวุธ จันทร์วิชย์. (2565). การสื่อสารทางการเมือง. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(3), 357-368.

- ฟาติมา ไทยเศรษฐ และ ประสงค์ กัลยาณะธรรม. (2560). ศึกษาเกี่ยวกับสถาบันในกระบวนการ
 กลุ่มเขตเมืองที่มีการเมืองที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา
 ระดับอุดมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 37(2), 249-268.
- มนตรี โพธิ์มงคล. (2559). *การประกอบสร้างความจริงทางสังคม กรณีแนวร่วมประชาธิปไตย
 ต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (น.ป.ช.) ผ่านหนังสือพิมพ์มติชนและหนังสือพิมพ์เอสทีวี
 ผู้จัดการ : ศึกษาในช่วงวิกฤตการเมืองปี พ.ศ.2552.* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎี
 บัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- ยลดา สี่อวงค์สุวรรณ ธรรมนิศย์ วราภรณ์ และ วีระศักดิ์ จินารัตน์. (2563). ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มี
 อิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตภาค
 ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย. *วารสารการบริหารการปกครองและ
 นวัตกรรมท้องถิ่น*, 4(3), 317-326.
- ยุทธพร อิศรชัย. (2561). *แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง การวิเคราะห์การเมือง*. นนทบุรี:
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- รวิข เมฆหมอก และ วัลลภ รัฐนัตรานนท์. (2563). ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองแบบ
 ประชาธิปไตย ของประชาชนในเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี. *วารสาร
 รัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 7(2), 38-51.
- วราภรณ์ สามโกเศศ. (2564). บทบาทของสถาบันการศึกษาบนความเสี่ยงของยุคแห่งการปรับตัว.
ว. สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 47(2), 1-6.
- วีระแสงจันทร์. (2536). *ความรู้สึกสัมฤทธิ์ผลทางการเมืองของเด็กวัยรุ่น*. นครปฐม: โรงพิมพ์ศูนย์
 ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ สำนักส่งเสริมและฝึกอบรมกำแพงแสน
- ศราวุธ ศรีแสงใส. (2544). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการครู: ศึกษาเฉพาะกรณี
 สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอนิคมน้ำอ้อม จังหวัดมุกดาหาร.* (วิทยานิพนธ์).
 กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมบัติ ชำรงค์ธัญวงศ์. (2549). *ทัศนคติทางการเมืองของเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานคร
 (พิมพ์ครั้งที่ 2).* กรุงเทพฯ: โครงการเอกสารและตำรา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบัน
 บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สิงห์คำ มณีจันสุข. (2561). ประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน. *วารสาร
 วิจัยวิชาการ*, 1(2), 109-120.

- อมร พิภูลงามโชติ และ อนุมน หมวกนิม. (2564). ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาประชาชนในเขตบางกะปิ. *Rajapark Journal*, 15(39), 124-136.
- อรรถสิทธิ์ พานแก้ว. (2562). ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติต่อประชาธิปไตยและการเมืองของผู้เลือกตั้งครั้งแรก. *สถาบันพระปกเกล้า*, 5-19.
- อลงกรณ์ อรรคแสง. (2553). *พัฒนาการและการสื่อสารแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในสังคมไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 ถึงปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Allport, G.W. (1967). *“Attitude” Handbook of serial psychology*. Massachusetts: Clark University.
- Almond, G. A., and Verba, S. (1963). *The civic culture: Political attitudes and democracy in five nations*. California: SAGE.
- Almond, Gabriel., Dalton, Russell., Powell, Bingham and Strom. (2006). *Comparative politics today: A world view*. New York: Longman.
- Arens, A. K., & Watermann, R. (2017). Political efficacy in adolescence: Development, gender differences, and outcome relations. *Developmental Psychology*, 53(5), 933–948.
- Bandura, Albert. (1997). *Self – efficacy: The exercise of control*. New York: W.H. Freeman. and company.
- Bartz , A.E. (1999). *Basic statistical concepts. (4th ed)*. New Jersey: Prentice - Hall.
- Berlo, David K. (1960). *The process of communication*. New York: The Free Press.
- Berry, WD. and Feldman, S. (1985) *Multiple regression in practice (Quantitative Applications in the Social Sciences)*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications,
- Campos, Heap, and Lopez de Leonc. (2017). The political influence of peer groups: Experimental evidence in the classroom. *Oxford Economic Papers*, 69(4), 963–985.
- Caprara, G. V., Barbaranelli, C., & Guido, G. (2001). Brand personality: How to make the metaphor fit? *Journal of Economic Psychology*, 22(3), 377-395.
- David A. Aaker and George S.Day (1990). *Marketing research*. New Jersey: John Wiley & Sons, Hoboken.
- Denton, R., & Woodward, G. (1990). *Political communication in America*. Praeger.
- Easton, David and Dennis, Jack. (1969). *Children in the political system*. New York: McGraw – Hill.

- Almond, G.A. and Powell, G. Bingham Jr. (eds.). (1980). *Comparative politics today: A world view*. Boston: Brown and Company.
- Likert, R. (1967). The method of constructing and attitude scale. In Reading in Fishbein, M (Ed.), *Attitude theory and measurement (pp. 90-95)*. New York: Wiley & Son.
- Maccoby, E.E. (1992). The role of parents in the socialization of children: An historical overview. *Developmental Psychology*, 28(6), 1006 – 1017.
- Manuel Pares I Maicas. (1992). *Introduction a la communication social*. Barcelona: ESRPPPU.
- Maxwell E., McCombs and Shaw, Donald L. (1972). The agenda setting of mass media in public opinion. *Quarterly*. 36.
- Milbrath, L. (1977). *Political participation: How and why do people get involved in politics?*. Boston: University Press of America.
- Mun, Norman. (1971). *Introduction to psychology*. Boston: Houghton Muffin Co.,ltd.
- Mereiman, Richard M. (1982). The family and political socialization: Toward a theory of exchange. *The Journal of Politics*, 42, 461-486.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. New York: Harper. & Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง ทศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เพื่อเก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะถูกนำไปใช้ประโยชน์ทางการวิจัยเพื่อศึกษา ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย “/” ลงในช่องสี่เหลี่ยมที่ตรงกับข้อมูลส่วนบุคคลของท่านมากที่สุด

1. อายุ

1) 18-20 ปี 2) 21-24 ปี 3) 25 ปี ขึ้นไป

2. ภูมิลำเนา

1) ภาคเหนือ 2) ภาคกลาง 3) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 4) ภาคใต้ 5) ภาคตะวันออก

3. การศึกษา

1) มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช. 2) ปวส. 3) ปริญญาตรีขึ้นไป

4. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

1) น้อยกว่า 15,000 บาท 2) 15,001-30,000 บาท 3) มากกว่า 30,001 บาท

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย “/” ลงในช่องสี่เหลี่ยมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

โดยระดับความคิดเห็นของนักเรียนนายสิบทหารบกซึ่งมีการจำแนกออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
1. ปัจจัยการกล่อมเกลາทางการเมือง					
1.1 บทบาทด้านกลุ่มเพื่อน					
1.1.1 กลุ่มเพื่อนของท่าน ให้ความสนใจกับข้อมูลข่าวสารกิจกรรม สถานการณ์ทางการเมืองอยู่เสมอ					
1.1.2 กลุ่มเพื่อนของท่าน มักพูดคุยถึงนักการเมืองที่เขาชื่นชอบ					
1.1.3 กลุ่มเพื่อน ของท่านมักให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการเมือง					
1.2 บทบาทด้านสถาบันการศึกษา					
1.2.1 สถาบันการศึกษาของท่านมีการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองให้แก่ นักเรียนนายสิบได้รับรู้					
1.2.2 สถาบันการศึกษาของท่านมีการรณรงค์เกี่ยวกับประชาธิปไตย เช่น สนับสนุนให้เยาวชนแสดงความคิดเห็น ได้อย่างเต็มที่					
1.2.3 ท่านได้มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์ ใน สถานศึกษา ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาต่างๆ อาทิ สังคม ทหาร การเมือง					
1.3 บทบาทด้านครอบครัว					
1.3.1 ครอบครัวของท่านกระตุ้นให้ท่านมีความสนใจข้อมูลข่าวสารทาง การเมือง					
1.3.2 ท่านกับคนในครอบครัวร่วมกันพูดคุยวิจารณ์เกี่ยวกับสถานการณ์ ทางการเมือง					

คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
1.3.3 ครอบครัวยของท่านส่งเสริมให้ท่านเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น การรับฟังการปราศรัยหาเสียงเลือกตั้ง การสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง เป็นต้น					
1.4 บทบาทด้านสื่อมวลชน					
1.4.1 ท่านได้รับข้อมูลจากสื่อมวลชนเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง					
1.4.2 ท่านเห็นว่าสื่อมวลชนมีบทบาทในการส่งเสริมแนวความคิดที่เป็นระบอบประชาธิปไตยต่อสังคม					
1.4.3 ท่านเห็นว่าสื่อมวลชนมีบทบาทชี้้นำในด้านประเด็นสำคัญทางการเมือง					

ส่วนที่ 3 ทศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย “/” ลงในช่องสี่เหลี่ยมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็นของนักเรียนนายสิบทหารบกซึ่งมีการจำแนกออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
1. ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข					
1.1 ท่านให้ความสำคัญกับการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น					

1.2 ท่านให้ความสำคัญกับการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งระดับชาติ					
1.3 ในการเลือกตั้งที่ผ่านมาท่านไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง (กรณีที่อยู่ถึงเกณฑ์ในการใช้สิทธิ)					
2.ด้านความเชื่อมั่นในหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข					
2.1 ท่านยอมรับในหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข					
2.2 ท่านให้การสนับสนุนหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข					
2.3 ท่านเผยแพร่หลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขต่อบุคคลอื่นอยู่เสมอ					

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณในการสละเวลาในการตอบแบบสอบถามมา ณ ที่นี้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล : ร้อยตรี ธวัช ไชยสิทธิ์
 วัน เดือน ปีเกิด : 12 พฤษภาคม 2531
 ที่อยู่ปัจจุบัน : 8/1 ต.หนองแก อ.หัวหิน
 จ.ประจวบคีรีขันธ์ 77110

วุฒิการศึกษา
 ระดับปริญญาตรี : รัฐศาสตรบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

ตำแหน่ง : ผบ.มว.รร.นส.ทบ.
 สถานที่ทำงาน : โรงเรียนนายสิบทหารบก

การนำเสนองานวิจัย

ธวัช ไชยสิทธิ์ (2566). ทักษะคิดทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของนักเรียน โรงเรียนนายสิบทหารบก The Democratic Monarchy Political Attitudes of Army Non-Commissioned Officer School Students